

ఆర్. ఎన్. చౌదరి

అడ్రాసు:—మణిమంజరి మేనేజరు,
తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు.

100

బరోపా దురవస్థ

లండను విశ్వవిద్యాలయమున కామస్వస్థత ప్రతి
నిధి నిలిచిన హెచ్. జి. వెబ్బుగారు ప్రొఫెసరు వీనుగూరి
యాజమాన్యమున నుడిచిన విశ్వవిద్యాలయముల కీర్తిని విధ
మగ నుపన్యసించి

నేను లండను విశ్వవిద్యాలయము నీయగలనని నేను
కొనను. అందు వారు ప్రస్తుతరాజకీయస్థితినిగూర్చి వివరము లేని
యంతెలియవు. కార్యకర్తలమునకు ప్రతిభలముగ నేడు కేరళము
నం దెన్ని పక్షములు గలవో నేనెరుగను. నిన్నిటివలన మూలము
దెనునాలుగుగూడ యుండెడి నేమో-నాకు జ్ఞాపకములేదు. నేనిక
ఒకటోరెండో యందును. లాయడుబాట్టిగా రీతిభక్త నొకని
యాజమాన్యమున నేను చదువలేదు. కనుక కృత్రిమావలన
గూడిన చర్యలనుగూర్చి నేనిప్పుడు మాటలాడలేను. ఆకత్తుల
ఈకత్తుల కుండు భేదములు వివాదములు గాక కొన్ని ముఖ్యవి
వయములనుగూర్చి మాటలాడ దలచితిని. యూరోపునందును
ప్రపంచమునందును ఏమేమివింతజరుగుచున్నవో వానినిగూర్చి
మిత్రో నేడు ఒకంత ముచ్చటించెదను. నాకు ప్రపంచస్థావర
మునుగూర్చి చక్కని దృష్టిగలనని ప్రొఫెసరు వీనుగూరి చెప్పి
యొడిచి. నాకట్టిదృష్టియొందిన సంతసించియుండును. ప్రపంచ
మున్ను బిడకయందు గాక ఆధోస్థితియందున్నట్లే నాకుకన్పించు
చున్నది. సామాన్యముగ ప్రపంచమునందే యూరోపునందు
ముఖ్యముగ ప్రజలు నేడెక్కువ పట్టుముల పాలగుచున్నారని
నాదృఢవిశ్వాసముగ నున్నది.

ఒకసంవత్సరముక్రిందట నేనున్యూయార్కు నగరమునందు
కార్యకర్తలమున కొక యువస్వామి మొనగితిని. మన మేదిధా
నమున బెరిగితిమో మనము దెలిసి సరసాగరికతయని కన్యవహించు
చుంటిమో ఆయాభ్యయము మనలను నానాటికి క్షీణజకతు
లెప్పుచున్నదిని గుర్తెరుగుట లేదు. గుర్తెరుగ నొల్లదు. ఆమెరి
కాలో నేనప్పుడుచెప్పినది యిదేమో. ఇప్పటికి నేను చెప్పినది
యే. నాజీవితమున నేను కనిన విచిత్రాలను నొకనానిని సంకల్ప
రము క్రిందట నొకమారు వివేచించితిని. ఆ కన్యకామనందు నన
నాగరికత కూలిపోవుచుండుటను నేను స్వయముగ జూచితిని
రైల్వేములబడుటను జూచితిని. ఒకగొప్పనగరము వికృతాకా
రము బాల్పుచుండెను. ఇండ్లు మురుగుకాలువలో విరిగిబడు
చుండెను. పట్టణమునందలి బండ్లు వాహనములు క్రుశ్చాట్టిపో
వుచుండెను. రహస్యలో ప్రారంభమైన నీరికల్పమునెప్పుకొగట్టి
యా హంగరీ పోలేడులకును వ్యాపింపనాగెను. అవికల్పములు
ఇంకను పశ్చిమప్రాంతములకు వ్యాపించుననియు ముందుగ నే
జాగ్రత్త పడదలెననియు నేను సంవత్సరము క్రిందటనే చెప్పి
యొంటిని. ఇప్పుడది జర్మనీదేశమునందు నెలకొనినది. రహస్య ఎట్లు
కల్లోలప్రారంభమై, వివాదన మైదో, జర్మనీగూడ నామాన్యమున
బడుచుండుట మీరును చూచుచున్నారు.

మన నరసాగరికత క్రమముగ క్షీణజక నొందుచున్నదను
టకు చలాచలీ దిగుబాటు బాహ్యవిషయమున కలంకనగును. రు
మ్యునలరూబులు పడినది. ఆస్తినియనుల క్రొను పడినది. జర్మనుల
మార్పును నేడు పదిపోయినది. నిరంతరము ఒకేముద్రతో ఒకేవి
ధముగ నుండెడి నాకెమువిలప పడిపోగానే నరసాగరికతావిధా
నమున పది యెట్లు పరిణమింపబడునో మిరొక్కమా రాలొత్తి
చుకొందునని నేనువిన్నవించుచున్నాను. ఒక యంత్రకాల కలదని
యానకొనుడు. పనివారికి వారము కాగానే కూలి నీయవలసి యుం
డును. మీరు ఇచ్చినవని యంగీకరించిన నాకెములను వారంత
మున కీర్తురు. కాని వారములోపుగ నాకెమువిలప పడిపోవును.
అప్పుడు మీరు వాగ్దానముచేసిన నాకెముల నిత్తులేగాని పనివారి
కావారమునకును మిగిలినయవలయును ఆసామ్యములను. వారి
కాకాధికము కలుగును. క్రికెట్టుకు స్థితియును. ధన తత్వము రై
ల్వేయునాగవు. ఏసాంకకాలముగాని, ఏసర్వా కారములనుగాని,
స్థితియును కలవానివిధానమునందుగాని నరసాగరికతను నిర్వ
హించుట చుర్రగవని బోధపడగలదు. ఇలాంటి క్రికెట్టునున్న
ది. ఇందుచేత పట్టణమునపు పనిముట్లకు వస్తువులకు అవకాశము
ను. అనగా మరల వెనుకటి ప్రాచీనసాంప్రదాయములే మన
మును మరలుదును. రహస్యవెనకముఖము తెట్టినది వికాలముగ
రహస్యలో నేడు మాస్కోను క్షీణజకలోనుండు కొద్దిపట్టణములు
మూతమే గలవు. రహస్యలో నేడు ఆహారము లినునది ఒకవ్యవ
సాయపథము మాత్రమే. అస్తియొ హంగరీదేశములలో లోన్ని
కొన్ని ప్రాంతములలోను ఈచర్యలేదు కన్పించుచున్నది. జర్మనీ
లోను ఇదియే కన్పించగలదు. ఆదేశముల నరసాగరికమును మాను
కొనుటాస్థితికి మరలుచున్నది. ఆహారములకు పశ్చిమముగ దిరిగిన

ఆంధ్రవరి కోధకమహామండలి

పంచమవార్షికోత్సవము

డిసెంబరు 17, 18-వ తేదీలలో

శ్రీయుత కొమర్రాజు లక్ష్మణరావు ఎమ్. ఏ., గారి అధ్యక్షతక్రింద

చిత్రాడలో జరుగును. భాషాభిమానులెల్లరు దయచేయి బ్రాభితులు.

వి. ప్రొ. చిత్రాడలో ఇప్పుడప్పుడే పడిపోవుచున్నదని మీరుగారు
గొంటిరా? అదిపాండుకు 60కన్న మించుచున్నది. ప్రొ. చిత్రా
డము కర్ణింపరానంత దిబ్బాలాస్థితిలో నున్నది ప్రస్తుతము వారు
యద్ధవాళలను జలంబాగ్రాములనునిర్మించుటకు సాధించుచున్నా
రు కానికాసాధనముల కలనలాభములేదు ఇబ్బతీలెరచును అదే
స్థితి పట్టినది. నెమ్మదిగ వెనుకటిసాంప్రదాయములేనివిషయపేదతన
నమే-ఈదేశము లన్నింటియందును కానకన్పించుండును.

పట్టణ మానవుడేనను అమూల్యకరమైనదనియు, అందుచేత
ఈ మానవులన్నియు మంచివే అనియు మోసనవచ్చును. వానిని
గూర్చి ప్రస్తుతము నేను వాదించు. కాని నరసాగరికపాత్రామిక
దేశము ఆర్యతే ఏమికోట్ల పంటలు పోషించగలిగియుండ, కృష్ణ
సాయదేశముఏకోటికుండెనో ఏగోటి రెండులక్షలకుండెనోమాత్ర
మే పోషించగలిగియుండును. (అనుడు, వినుడు) రుహ్యాయందును,
తూర్పునిరోపాయం దంతలను, జర్మనీయందును, ప్రస్తుతము జర్మ
నీలోను పట్టణమునకుండు ప్రజలముఖములదిగ ఎక్కువగను
చ్చారు. ఆ నేతలు నిర్వాహకములుగ తిరుగుచున్నారు. వారే
మి చేయులె? వారు కలనవెళ్లకలన ప్రపంచమంతయు జన
సమృద్ధముగ నున్నది. అమెరికా, ఆస్ట్రేలియాలుకంటిదేశములు
ఇప్పటికే యూరోపియనులను గ్రానియ్యును మానివేసి. కనుక
ఈకల్పమును ఈక్షిణిస్థితిని వ్యాపింపకుండ నరకట్టగాని,
ఏ రెల్లదును నీలవనీతలేదంత మృతివొందవలసి వచ్చును.

రుహ్యలో మరణముల సంఖ్య అధికముగ నున్నది. పీట
ర్నయ్యదేశము 1920 న నుండగా నాటి మరణముల సంఖ్య
అశ్రద్ధాయన గలిగించెను. అనేక జిల్లాలలో కలవు నున్నది.
కొన్ని జిల్లాలలో మానలివారు ప్రదుటకు కన్యముగ నున్నది.
వ్యాధిగ్రస్తులు అశ్రద్ధము జెందుటకు మారుగ చచ్చుచున్నాడు.
పసివిడ్ల మరణంల సంఖ్యకు పరిమితియేలేదు.

యూరోపు అంతటను పశ్చిమ ముఖముగ నుండ మరలి
ననీయిదియే. ఇప్పుడు మనము తప్పించుకొందుమా? ఈ విదేశీ
యలందరు పనిపోవుచున్నారు. మనసామ్రాజ్యమునకు లాభ
ము గలుగునని బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవేళపరులు ముయును చుండు
రు. కాని అది తెలివితక్కువ. కార్యము. మనకన్యపు తక్కువగ
కొనుచుండినయూరోపు. మన యింగ్లాండునందుండునది నా
లుగు కోట్ల అయిదు లక్షల మంది వారిలో నధిక సంఖ్యాకులు
పట్టణ మానవుల వారు. ఇంత మంది పట్ట
ణమానవుల వారు కృష్ణసాయమునకు మరల జాలరు. మనలోను
పనిపాటు లేనివారు ఇప్పటికే తక్కువయెడల- అధిక మగుదు
రు. ఎంద రెక్కువగ నున్నరో వారెట్టి కలకలపల పాలగుచున్నా
రో ఎందరు మరణించుచున్నారో నేకు వివరముల నెరుగను.
ఈయంకములు చూచుటకు గుప్తముగ నుండినను నాకు తెలిసి
నంత స్పష్టముగ ప్రతివానికీ తెలియుట కష్టము. ప్రస్తుత మెట్టి
రాజకీయచర్యగాని ముఖ్యముగ నున్నది. ఈవికల్పమునకు
కాణమేమో, ఏమనను ప్రాచీనకాలమునకు నడచు చుంటి
మో, మొకతర యూరోపియ దేశము. మొకటిది యద్ధ మనవచ్చు
ను. యద్ధము లేటలన ప్రారంభమైనది. దానివలన దండుగ
లెన్కువయెను. యద్ధము 1918 లో ముగిసెను. అటుపిమ్మట
వైనను కష్టం ల నూ పోవు ను గ దాయని ప్రజలలోతో
నుండి. కాని తప్పలేదు. 1918-19 ఆ ప్రాంతముల
లో దేశములు తమ బాధ్యతలకు గురైంగి ట్టులను మానివే
సి వికాలభావములతో ప్రవర్తించియుండినవో అంతయు మది
రియుండెడిది. కాని అట్లు ప్రవర్తించక, ప్రతిదేశమునకు తన స్వం
రదేశమును మాత్రము గమనించెను. కనుక యూరోపు అజ
యముల యందు అభివృద్ధి జెంతుచున్నది.

ఇతరవిషయముల నాలొచించుకొనుటకు పూర్వము,
గృహకృష్ణకరములను జూచుటకు పూర్వము అంతర్జాతీయ
కరకరములను ఆలోచించుట శ్రేయస్కరముగ నుండును. నా
జాతులసభ 1919 వ సంవత్సరమునం భేషిచేయగలవంతదేశ
మనము దానిని సాధింపవలెను. మనము ప్రపంచమును అధికతర
వికాలబృహత్తో పరికింపవలసియున్నది.

రాజకీయచారిత్రమునందు ముఖ్యముగ గమనింపదగినయంక
బిడిబిడి. ఈచలాచలములకు కర్ణిపోవుట యే? యద్ధము తీవ్ర
తరంగ సాగుచుండినకాలమున ప్రపంచమును ముంబాగారు
పెరిగిపోయెను. ఒకడు ప్రాణసంకటకార్యము పోరుచుండినపుడు
అతనికి సహాయముగ నుండుటకై ఆయుధమునిచ్చెదనని నామకొ
నుడు. అందుల కాతడు సంతసించును. అందుభావ నిర్వహింపుచే,
నీవునాకు ఒకపదిలక్షల పానులకు చెక్కుప్రాసే నున్నవి నే
నాతనిపడిన, అతడు తనకు బ్యాంకిలోనొక్కచెల్లిగిచ్చి లేవ.
న్నను, చెక్కుప్రాసే యిచ్చును. యద్ధము లో
కృష్ణవహారములు జరిగినది యిం చు మిం చు గ ని
ట్టేయని చెప్పవచ్చును. పరిదేశమునకును కన్యపులు కావలసియుం
డెను. కక్షిని మించినవస్తువులను కొరిమించెను ఇట్లుఒక దేశమున
కును ఇంకొక దేశమునకును ఋణము పెరిగిపోయెను. తీర్పుటయే
దుస్సాధ్యముగ నున్నది. కనుక యాఅభ్యుధానము నేదోవిధముగ
తొలగించినగాని ప్రపంచము మరలవృత్తికరమగుస్థితికి రాజాలను

ఏతములు అధికారమునకు వచ్చినను వెంటనే
పరిమల్లింపక కలగిన సమస్యలు కలగ గలవు.
నానాజాతులసంఘమును ఉత్తమమధ్యమన నడువక కలగ
యొన్నది. అందులకు తురుమ్ము లెవరకే పూజకొని పన
సాగించుచున్నార. రెండవది జాతులను కన్యపులను బాధపెట్టు
చున్న ఋణభారము. ఈ ముఖ్యములకు రెండు విషయములను
గూర్చియు, మనసమృతులతో వివిధపక్షములవారును ఏమి
చెప్పుచున్నారో లాయడు బాట్టిగాను సుబాసిచంద్రబోసరు
ఆయన ఏమి చేయుచున్నాడో నాకు తెలియులేదు. అక్క
డద ఇక్కడద వెల్లి సాధనముల నిన్నును తన వెనుకటి సకా
శరులను నిందించుచున్నాడని మాత్రము నాకు తెలియదు. కాని
యా రెండు సమస్యలలో నేడై నొకదానిని గూర్చియును, అత
డు రలవెట్టెనో? రతవార మమియును కన్నతల్లివెట్టెనో? మోత
ను. వారు ఏమిచేయుచుని మోటులకువలెనంద చెప్పచున్నాడు.
ఏమి చేయకుండ నే ప్రపంచమును 1918 వ సంవత్సరమున నుం
డిన సౌఖ్యస్థితి తేకన్నునని నానిశుభిప్రావచును. 1918 వ సం
వత్సరమే- 1 సంవత్సరమునకే తిరుగుదల అవ్వటమిండి ప్రాంత
భింపరచ్చును. (కవుల) అస్పృశ్యులుగాను అవ్వలనుచున్నాడు. నా
జాతులసభగూర్చియు ఒక్కముక్క చెప్పటలేదు. కాని మిత
కృయ ముండవలె నని యును. ప్రపంచ మంతయు దిబ్బాలాస్థి
లో నుండ స్థాంతులు న్నేవనరి గుండునాయల నువహించు
నందు అధికమొత్తమును నేకరింపవచ్చు నని అస్పృశ్యులుగా
యూహ.

నేను కార్మిక పక్షమునుగూర్చి ఆలోచింపవలయు బాగుట
లేదు. కార్మికపక్షము అదిచేయును, ఇదిచేయును, అది చేసినది
ప్రదుల కల్పించెను. కాని యితరపక్షముల కన్నులు దేశస్థాస్థితుల
నెక్కువగలటలో అంతటి దైర్ఘ్యమైనట్టియె. దృఢమై
నట్టియు కడుము నేకటి లేదని మాత్రము చెప్పవలెను. మాత్ర
అట్టహాసపు వాయువులు తేరిన చెప్పులను. అయిదు మాట
గొప్పవారు, గౌరవగ్గులకు వాయువులు మాఖ్యు లింతవలె గలరు
వారు హెడర్నును, క్లిష్టగార్లు. వాచేమయమును నున్నయై
గను రలవెట్టుటకు పూర్వము బాగుగ నాలొచించువానిని మీరు
నమ్మరచ్చును. ఈవిధముగ మీరు బోస్టర్లుగారిని బాట్టిగాని,
లాయడు బాట్టిగానిగూర్చిగాని, అస్పృశ్యులుగాని గూర్చిగాని,
సోరరూరు ప్రభువునుగూర్చిగాని, తేక మోగాని యాచరులను
గూర్చి చెప్పగలరా? కార్మిక పక్షము లింకను నీరక్ష
వచ్చినది గాదు. ఆ పక్షముయొక్క ఉద్దేశ్యముబాట్టులి ఉ
త్సాహము లైవది. నేను అనకుమునకు సంబంధించినదాను.
నే నిదివర కెన్నడును రాజకీయపక్షములలో ప్రవేశము
పుచ్చుకొనినదాడెను గాదు. కాని, ఈపక్షము అన్నివిధములను
తృప్తికరముగను, వికాలబృహత్తోను పరికింపగలదు. కర్మము
నాంబడుటచే నే నాపక్షమునే వలించితిని.

దేశీయ వార్తలు

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

విరూపాక్ష మహర్షి దస్త నేగారు వ్రాసిన లేఖ

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

శాంతిని పొందుటకు విమలచేయవలయును ఆదాయపు పన్నును చెల్లించవలసి కలక్షరుకు ప్రత్యుత్తరము పంపుట

దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభ

గయలో ఏర్పాటులు చేయవలయును జరుగుచుండుట

దేశీయ ఖిలాఫతు మహాసభ

దీవనారాయణ సింహగారిని సన్మానసంఘ ధ్యక్షునిగా నియోజించుట

అకాలీల సంస్కరణోద్యమము

అట్టకు చెరసాలలో అకాలీ ఖైదీల స్థితి - ప్రభుత్వ ప్రకటనము

దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభ

కాంగ్రెసు ప్రచురణ సంఘమువారి ప్రకటనము

డాక్టరు

వరదరాజులు నాయుడుగారు

ఆదాయపు పన్నును చెల్లించకపోవుట

జిల్లా కలక్షరుకు ప్రత్యుత్తరము

ఆదాయపు పన్నును చెల్లించుట పిశాచి కలహమునకు బహుశా కలక్షరు కలహమునోటినుట కారణముగా మరల ప్రత్యుత్తరమును పంపిరి. "మీరు పంపిన నోటినుట చూడగా ప్రభుత్వము జేయుచేసి కేరళమువలె నున్నదను విషయము మరల నాకు స్పష్టము కన్పించింది. నేను ఆదాయపు పన్నును చెల్లించవలసి అక్టోబరు 1 వ తేదీన బహిరంగముగా ప్రకటించితిని. మీరు గూడ ప్రకటించిరి. పరిస్థితులలో పరివర్తనమును వహనీయులలో న్యాయ వివాదమునకు గురి గావించుచున్నారని చెరసాల కలక్షరు ద్వారా నాకు నేను సహాయము చేయజాలను గాన బుద్ధి భ్రాంతిగా నేను ఆదాయపు పన్నును చెల్లించను అని నేను మీకు వ్రాసియుండగా మీరు మరల నిపుడు నన్ను చెరసాలనుండి నీ నోటినుట పంపుట చాల వింతగా నున్నది. గాంధీ మహర్షిగారు సజల ప్రపంచమునకు గురువధుమనం దున్నాడు. జగదుద్ధరకార్యము పంపబడిన దేవుడత. ప్రపంచమున కాంతిని వెలుగుల్పబడే మహన సుఖమును ప్రేమ మయముగా విందు చేయ ఆ మహర్షిని అవతారమునకు సార్వత్రికము. దౌర్జన్య దాస్యములనుండి మానవసంఘమును విడిచి పట్టకే అత్యధిక శాతమున జనించెను. అట్టి మహర్షిని దొంగతనమువారు చెరసాల నుండి వదలు వరకు నేను ఆదాయపు పన్నును చెల్లించను. మీ చెట్టి చర్యను జరిపినను నా కాక్షేపణ లేదని" నాయుడుగారు వ్రాసిరి.

వైదావేట మృగనిసివలు సంఘము

ఇద్దరు స్త్రీలను సభ్యులుగా నియమించుట

వైదావేట మృగనిసివలు కలహాలలో పాద్యాయుడగు అయ్యలయ్యగారి భార్యగారు కలహములలో యజమానియగు సామగ్గరిగారి నాయుడుగారు భార్యను చెంకల్లు జిల్లా కలక్షరు వ. కె. గారితో గూర్చి మృగనిసివలు సంఘముగా నియమించెను. వీరిద్దరును పిల్లలకును. సంస్కరణ ప్రయత్నము, భారత మహిళా సంఘమున సభ్యులుగా. కలహ యంత్రకాల కాన్య నిర్వహణమున నాయుడుగారు సతీచితి భర్తకు చాలకథ ములతో నున్నందున మహిళా సంఘ కాన్యవర్గ పత్రికలకు వ్రాసెను.

వైదావేట మృగనిసివల్ చేరు మేక

వివరించు మామమతే రావుగారి ఆర్థిక పక్షి నిన్నటితో అంతించెను. నిన్న సాయంత్రం జరిగిన మృగనిసివల్ మీటింగులో డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు చేరుమేకగా ఎన్నుకొనబడిరి. వీరివలలో ఉత్సాహము ఎక్కువగా నున్నది. (స్వీయ వివరము)

భారత ఖిలాఫతు మహాసభ

సన్మానసంఘ ధ్యక్షుడవని

గయలో జరుగు దేశీయ ఖిలాఫతు మహాసభ సన్మాన సంఘ ధ్యక్షునిగా సన్మానసంఘమువారి కే. గ్రీ. ముగా దీవనారాయణ సింహ (భాగల్పూరు) గారి నెన్నుకొనిరి. దీవనారాయణ సింహగారిని.

బేహారు రాష్ట్రీయ

కాంగ్రెసు సంఘము

మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు

బేహారు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు భారత కాంగ్రెసు సన్మానసంఘమునకు రిగి మందిని ఎన్నుకొనవలసియున్నది. వారిలో 8 గురు మహమ్మదీయులు ఉండవలెను. ఈ ఎన్నుండు గురిని మహమ్మదీయులే ఎన్నుకొనవలెను. లేనిచో ఆస్థానములకు మహమ్మదీయులే ఎన్నుకొనవలె నను నియమ మేర్పాటున గూడదు. బానిసత్వ విరూపకమునకు మొత్తముమీద రిగి మందిని జనరలు మీటింగు సభ్యులందఱును కలసి ఎన్నుకొనవలెనని యీ నెల 15 వ తేదీన జరుగ గల భారత కాంగ్రెసు సభాపాటి చెదరు.

అకాలీల సంస్కరణోద్యమము

అట్టకు చెరసాలలో ఖైదీలను కష్టపెట్టుట

అట్టకు చెరసాలలోనున్న ఖయిదీలను చాలకష్టపెట్టుచున్నారని పత్రికలలో ప్రకటించబడెను. నవంబరు 15 వ తేదీన అకాలీ ఖయిదీలలో చెరసాలకు వచ్చిరి. అట్టపిట్టకు వారిలో కొందరు చెరసాల నిబంధనల కత్తికమించిరి గాన వారిలో 12 మందికి శిక్షలు వేయబడెను. అనగా వారిని నిలువజేసి చీకట్లకు అరదండములు చేసిరి. చెరసాలలో నీళ్లుతోడు యంత్రము తాత్కాలికముగా చెడిపోయినది గాన నవంబరు 24 వందల గలముల దూరమునకున్న నదికిపోయి నీళ్లు తెచ్చుకొనవలెనని ఆజ్ఞా పింపగా వారు వెళ్లెమనిరి. అందువలన వారికి ఒక రాత్రి మరునాడు పగలు రాత్రినూడ నీళ్లు లేక పోయెను. 1498 అకాలీ ఖయిదీలలోను ఒక్కడు మాత్రమే విషపదార్థములను చూపియెను. వైద్య కాలలో రిగి మంది అనేక విధములగు సామాన్య వ్యాధులతో బాధపడుచు చికిత్స పడెనుచున్నారు. ఖయిదీల నందరిని కొట్టుచు న్నారు. చెట్లకు ప్రలాదదీయించున్నారు. ఆనవార్తల కట్టి ఆధారమునలేదు. కాననసభ్యులను కొందరిని నిజమగుటగా నియమించితిమని వంబాలు తొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

యవరాజుగారి యాహ్వానసంఘ నిధి

దీనివారు, రి:—యవరాజుగారి యాహ్వానసంఘ నిధియందలి 117220 రూపాయలు మిగిలినవి. ఆధనమును యవరాజుగారి పేర బొంబాయిలో జలంధరు నగరములందు వైదికపాఠశాలలో విద్యార్థులకు వివిధ కేంద్రములు కొన్నియిచ్చుటకు వయోగింపబడును.

దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభ

గయలో ఏర్పాటులు చేయవలయును జరుగుచున్నవి

గభా కాల నిర్మాణము మున్నగు పనులు చాల చురుకుగా జరుగుచున్నవి. కాననసభలకు వెళ్లినను గూర్చిన తీర్మానమునై దేశీయ మహాసభలోనే చర్చ జరుగును గాన యీ వర్గము మహాసభకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత కలిగింది గాన హెచ్చుమంది ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను వచ్చెదవని యూహించుచున్నారు. విలసన కాననసభలకు వెళ్లనలె ననువారును కూడ దను వారును గూడ చాలమంది ప్రతినిధులను ప పుచ్చున్నారు.

గయ-స్వరాజ్యపురము 1922 నవంబరు 28.

ప్రతినిధుల గు స్త్రీలు

గయలో జరుగు కాంగ్రెసు మహాసభకు స్త్రీలకు గదుపాటుగా నుండుటకు ప్రత్యేక కమిటీను ఏర్పాటుచేయబడుచున్నది. ఇది సామాన్యముగా కాలలకు దూరముగ నుండును. ఈ కమిటీలలో ప్రత్యేకముగా స్నానమునకు మల విశుద్ధనమునకు ఏర్పాటులు చేయబడును సభాశాలలో స్త్రీలకు ప్రత్యేక స్థల మేర్పరచబడును.

మహాస్త్రీల మహాసభ భంగముకలగకుండా అన్ని ఏర్పాటులు చేయబడును స్త్రీలకు నేరచేయుటకు స్త్రీల కలంటిని లుగా పనిచేసెదరుగాన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను యింద్రప్రస్థంలోను రాదలచిన పురుషు లటులకచ్చివో వారి కట్టి యిబ్బందియును కలుగుగాన స్త్రీలను వెంటబెట్టుకొని రాగోరెదము. స్త్రీల కట్టి యిబ్బందియును కలగకుండా ఏర్పాటులు చేయబడును.

సభాశాలా ప్రేక్షకులు

కాంగ్రెసుకు చెల్లింపవలసిన రుసుమును చెల్లించజాలని వీరవారుగూడ నాయకులను సందర్శించుటకు వీలగునట్లు నాలుగనాల టికెట్లు ఏర్పరచబడినవి. అటికెట్లను చూపించినవారు కాంగ్రెసుసభ జరుగని సమయములలో కాలలోనికి రావచ్చును. ఆచట వారికొరకు జరుపబడు ప్రత్యేక పునర్వహణ నాయకు లొసంగు ఉపసభ్యులను వివరమును.

పత్రికా ప్రతినిధులు

పత్రికా సంపాదకులను ఏర్పాటును తమకు ప్రత్యేక స్థలములను ఏర్పరచుటకు వెంటనే గయలోనున్న కాంగ్రెసు కమిటీ డైరెక్టరుకు వ్రాయవలెను. ఒక్కొక్కరినొక్కరికి 2-3 టికెట్లు పంపబడును. వార్తపత్రికలకు ఒక్కొక్క టికెట్లు యియ్యబడును. రిపోర్టరులు సంపాదకులకన్న మించి అధికారతేలిలను టికెట్లు అభ్యిముఖా చూపినచో వారికి వెంటిము చీటిగా యియ్యబడును.

కాంగ్రెసు ప్రేక్షకులు

గయలో కాననసభల విషయము మరల చర్చించబడునా అని చాలమంది మాకు వ్రాసిరి. ముఖ్యముగా చర్చించబడును. రెండు వక్షముల వారును పట్టుదలతో చర్చించెదరు. ప్రేక్షకుల టికెట్లలో 50 రూపాయల టికెట్లును అంతకు మించిన టికెట్లును మాత్రమే రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడును రిక్కినవానిని ముందుగానే కొనుక్కొనవలెను. ఏ టికెట్లుకైనా దరఖాస్తుతోనే సామ్యుగూడ పంపవలెను

వలంటీరులు

వలంటీరులుగా పనిచేసెదరుని వేలకొలదిమంది దరఖాస్తులు పంపిరి గాన కొన్నిటిని త్రవ్వవేయవలసి కచ్చివది. ఇతర రాష్ట్రములనుండి విడివిడిగా వచ్చిన దరఖాస్తులను అ గీకంప నేలేను. వలంటీరు దళములనుండి వచ్చిన దరఖాస్తులను మాత్రమే ఆహ్వానించి అంగీకరించినదియు లేనిదియు వారికి తెలుపుచున్నాము. మాద్రుకుండి ఉత్తరము రానిచో మే మంగీకరింపలేదనియే వారు తెలిసి కొనవలెను. ఒక్కొక్కరికి విడిగా జవాబువ్రాయ వీలులేదనియు నిట్లు తెలిపితిమి

అంగీకరింపబడిన వలంటీరులు దీనివారు 16 వ తేదీ నాటికి గయలో నుండవలెను. రానుపోనులైనా వారిని మున్నగుచునని వలంటీరు దళ భరింపవలెను. వారు గయలో రివారము ఉండవలెను. ఇద్దరు దళాధిపతిని గాంధీతోపిసి రిప్పక భరింపవలెను. వీరవారు వలంటీరులు వెంటనే మండల కాంగ్రెసు సంఘ కాన్యవర్గని చూడవలెను. అని కాంగ్రెసు ప్రచురణ సంఘమువారు ప్రకటించిరి — ఆమృత బజారు పత్రిక.

వైస్రాయి కార్యనిర్వాహక వర్గము

గర్, పత్రికం విశ్వస్థుగారు సీమ కేసయ్యనగరము కాన్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షులుగ నుండుటకు గర్, హఫీ గారిని వైస్రాయిగారు నియమించిరి. గర్, హఫీగారు ప్రేట్ కాన్సిలు నాయకులుగ నుందురు. గర్, మాల్కాం హోలీగారు అసెంబ్లీ నాయకులుగ నుందురు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

శాసనసభలకు వెళ్లుట

కడలూరు చెరసాలలోనున్న దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు మున్నగు నాంధ్రప్రముఖులును
యితరులునుగూడ శాసనసభలకు వెళ్లుగూడదనుట

శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు

చెరసాలలో తన్నుమాచటకు బంధుమిత్రులెవ్వరు రాగూడదనుట

బెబివాడ మ్యునిసిపాలిటీ

డాక్టరు రామచంద్రరావుగారిని ఛెయిర్మనుగా ఎన్నుకొనుట- డాక్టరుగారు అసహాయవాదనాయకుడు

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు

నేడుదయమున ఏలూరులో అరెస్టుచేయుట

శాసనసభలకు వెళ్లుట

ఆంధ్రనాయకుల అభిప్రాయము

కడలూరు చెరసాలలోనున్న దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య, అయ్యదేవ శాశ్వతరావు, గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణి గార్లు మున్నగు ఆంధ్ర ప్రముఖులును యాకూలు మాసేను సేతు, నాయనూరుగార్లు మున్నగువారను అందరునుగూడ శాసనసభలకు వెళ్లుగూడదని తెలిపిన డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యంగారు తెలిపి తేసిరి. (స్వరాజ్య)

శ్రీయుత

గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు

బంధుమిత్రుల సందర్శించనని భీష్మిచుట

కడలూరు చెరసాలలోనున్న శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణగారు చెరసాలలో బంధుమిత్రుల నెవ్వరిని చూడనని నియమము పూసెను. డాక్టరు నుబ్రహ్మణ్యముగారి విడుదల నిమిత్తము మామిడి దేవేంద్రుడుగారు కడలూరు చెరసాలకు వెళ్లినపుడు సత్యనారాయణగారిని చూచుట కనుమతింపరలెనని ఉద్ఘోషించుట కలిగిరి. ఉద్ఘోషకు లంగీకరించిరిగాని సత్యనారాయణగారి అంగీకరింపలేదు. సత్యనారాయణగారు ఆరోగ్యముగను ఉత్సాహముగానే యున్నాడని గాని తన్ను చూచు నిమిత్తము బంధుమిత్రులెవరును చెరసాలకు రావలసినము లేనని తెలుపగోరిరి. (స్వరాజ్య)

సహగమనము

భార్య స్వయముగ చితికి నిశ్చయపెట్టి
దానిలో నురుకుట

సంయుక్త రాష్ట్రములలో హర్షోయి జిల్లాలో మహిళా అను గ్రామమున నొక పోతు ఒకనాడు రాత్రి చనిపోయెను. ఆతనిభార్య ఆరాత్రి ఏమియును విచారించకుండ శాంతముగా నుండెను. కొడుకు శ్మశానమునకు తీసుకొని వెళ్లుడు పెద్దచితిని తేర్చుదని మరునాడుదయమున నామె తన కుమారులను త్వరపెట్టెను. చితిని తేర్చినపిమ్మట నామె చితిపై కూర్చుని భర్త కల తనతోడదై నిదురించి చితి నంటించుదని పుత్రులతో స్పష్టంగా నాటెట్లుచేయక మిన్నకుండిరి. అందువలన నామెయేదిగి చచ్చి చితి నంటించి బాగుగా మంటలేచిన పిమ్మట దానిలోనికి ప్రాణముల దొరగెనని వీడరు ప్రతక ప్రాసెను.

ఇంచీకేపుసంఘవిచారణ

సింధుదేశ విరోధియ సంఘమువారి ప్రకటనము

ఈవర్ష ఇంచీకేపు మిత్త్యయ సంఘమువారి కంటిన లేళ్ళు నిలచుచు సింధుదేశ విరోధియ సంఘమువారు భారత ప్రభుత్వమును ద్వితీయవరకు ననియూ (క్రొత్తపక్షము) చేయ దగదనిం ప్రకటించిరి.

కెన్యా సంగమరాయభాగము

కెన్యాభాగము నర్ క్లాడ్ హిల్లుగారి నాయకత్వమున 19 తేదీకలత్రా కరుదెంచి యచ్చటకొరిడికాల మొదలవడం ప్రారంభం (దక్కన్) వరదాన్, లాహోరు, బొంబయిపురములకును. రాయబారులలో శాంతిసంఘమున సభు మెట్లడ్డి కొందున్నవో పరిశీలింతురు.

శ్రీయుత

దండు నారాయణరాజుగారు

నేడుదయమున ఏలూరులో అరెస్టు చేసిరి.

స్వకీయ విలేఖరి తంతివార్త

పశ్చిమగోదావరీయలో కాలగ్రహులకు కార్యదర్శియ భారత కాలగ్రహు సంఘసభ్యుడును పిదపత్నీయ మైన ఆహారవాద నాయకుడును ఆగు శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారిని నేడు (4 వ తేదీ) ఉదయమున ఏలూరులో అరెస్టు చేసిరి.

గాంధీ మహాత్ముని కర్తవ్యమున రాజమహేంద్రవరమున రాజుగా రుపస్థాపించినందులకే 124 ఏ క్రింద ఆయనను అరెస్టుచేసిరి. ఆయన నిద్రపోవుమండగా పోలీసులు వచ్చి ఆయనను లేపి అరెస్టుచేసి వెంటనే మెయిలులో కాకినాడ కంపిరి. కాకినాడలో జిల్లామేజిస్ట్రేటు (చేకను గారు) కేసు విచారణ చేసెవరు. సహకార్యదర్శి మంగయ్యగారును శ్రీమతి అన్నపూర్ణాదేవిగారును యితరులును రాజుగారిలో ఆబండిలోనే కాకినాడ వెళ్లిరి. రాజుగారు కడుభారతముగను అధిరోత్సాహముతోను వెళ్లిరి. రాజుగారు అత్యధికమగు దేశసేవ నొసర్చిరి.

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారి కేసు

తీర్పు యింకను చెప్పలేదు

29 వ తేదీన మిఠున చెలసాలలో విచారణ జరిగినది. ఆమె తండ్రి కేసుల కృష్ణగారు సోదరుడు ప్రాధేసరు జయచంద్రగారు వంశాబు కాలగ్రహులకు శ్రీమతి మోతీలాలు మున్నగువారు పదిమంది విచారణసమయమున కోర్టులో నుండి. శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు రాగానే ఉద్ఘోషించి తప్ప తక్కిన వారందరును లేచినిలిచి గౌరవము చూపిరి. నీ మత మేరునగా నేను హిందూస్థానీని ఆమె చెప్పెను. ఏమైన వాదించెదవా అని యడుగ ప్రాధేమాలము నెచ్చెను. దానిని జయలరు చదివెను. కభ్యులందరును కభ్యులుగా దాని నాడించిరి. అదిపరమ గంభీరమును అత్యంత నీతిభీష్మమును కైర్య ప్రతోభము నయ్యుండెను. కోర్టుదేవీ స్టేటుమెంటు నిందాభూయిష్టము కాగా మందస్యమున చదువు మని జయలరును హెచ్చరించిరి. 124 ఏ 158 ఏ కక్షల ప్రకారము దేవిగారిపై రెండు ఉప కార్యములలోను నేరము జరిగెట్లు స్థిరపరచబడెను. ఆమె వాదించలేదు. అధిరోత్సాహముతో నుండెను. తీర్పు ముందు చెప్పబడును.

మైసూరు మండల

కాంగ్రెసుసంఘము

అధ్యక్షుడు నెట్లగుగారి రాజీనామా

స్వదేశసంస్థానములలో కాంగ్రెసు ప్రచారమును పూర్తిగా నిలిపివేయవలెనని భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారికి నెట్లగుగారు వ్రాసి అధ్యక్షులకు రాజీనామా నిచ్చిరి. అందువలన 8 వ తేదీ సాయంత్రము మైసూరు సంఘము వారు అవసరమనవేళము గానించి సంస్థానములలో కాంగ్రెసు ప్రచారమును నిలుపగూడదు. నిర్వాణవిధానమును సాగింపవలెనని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. నెట్లగుగారి అభిప్రాయములలో తా మేకేభింపబాల మనిరి.

అదనపుసన్న సహకారము

రా. బ. కె గోపాలకృష్ణయ్యగారు బి.ఎ.ఎ.ఎల్.సి.

రా. బ. కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు బాబోపు నర్రామ శాసనసభా సమావేశము నందీ క్రింది ప్రశ్నలను అడిగెను.

(1) (క) కార్యములను గురించి రైతు ప్రతినిధులతో వ్యాసమును ప్రకటించెనను కారణముచేటి రాయపాల్లె గ్రామిని ఎం. ఎ బారిష్టరుగారిపై అధికపు చర్యలు విధించబడినందున ముగిసెమా? (చ) ఆ కారణముచేతనే విధించిన చర్యలు ముగిసె యెడల దాని లెక్కలకొరతేరి కుంజులు పరమార్థముగా తేదా మునువిమచమును ప్రభుత్వము నుంచి విడుదలయిందా? (గ) దానిని భాషాంతరికరించిన వాని చేతమే విడుదల చేయవలెందా? (ఘ) ఆ వ్యాసమునందు ఆక్షేపణ చేయవలగు భాగములలోని జిల్లా పోలీసు అధికారులు దెలిపిరా? లేక ఎవరు దెలిపిరి? (ఙ) ప్రభుత్వమువారు ఇట్టిచర్య తీసుకొనుట కారణమైన ఆ భాషాంతరికరణ ప్రతి నొక దానిని సరఫరా చేతురా? (ఞ) చాడగార సహాయవాది యని గాని, ప్రభుత్వము వకు కష్టతి లేక మగు మరి యేమిద్యమమునైన బలపరచెననిగాని ప్రభుత్వమువారికి నివేదింప బడెనా? (జ) గుంటూరు జిల్లాను దను హిందూద్యమమును ముగియ గెదుర్చుచున్న వారిలో చాడగారికరని ప్రభుత్వమువారు గనవించిరా? (ఝ) ప్రభుత్వమువారు ఈ పన్ను విధించుటకు పూర్వము తన చర్యలను గురించి సంజాయిషీననుట కాలినికి విలుగలులేదేమిదనరా? (డ) ఆ వ్యాసమునందలి యాక్షేపణ చేయవలగు గూర్చి జిల్లా అధికారులు, పన్ను విధింప నిశ్చయించక పూర్వము న్యాయశాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయము గనుగొనిరా? (ణ) ఈపన్ను విధించుట వలన ప్రజలందు విజృంభణలు కలిగించెనని ప్రభుత్వమువారు గనవించిరా? ఈ పన్నును విధించుటయందు జరిగిన ఉత్తరములకు అందజేసెనా?

చోడవరముయొక్క

నూతన గౌరవము

ఈచోడవరము విశాఖజిల్లామండలములోని ప్రాచీన గ్రామము. ఈగ్రామస్థలలో నొకరగు పూర్వ బ్రహ్మలింగం శ్రేష్ఠిగారు అను కై శ్రీపుత్రునకు లాటరీవలన ఖమ్మం పోస్టు 240000 లు యాక్సెరాను (సహాయకల సంప్రాప్తమైనవి) ఈధన మంరియు సత్కార్యములకే వినియోగింప చూచుట ఎక్కువ అహోదమును కలిగించుచుండెను. వారు యింతవరకు చేసిన యేర్పాటులు స్వజనవిధి కే మున కై యాక్రంది పొందుపరచబడెను. తనయిష్టమై వ మ గు శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తివారు సంపిల్లి ఆగ్రహారం లో వెలసి నందున వారిజలయనిర్మాణము. మొదలగుపరకల క్రింద రు 10000 లు కనుప్పించిరి. కృష్ణానదుకు చోడవరములో యిదివరకు 1 దేకస్థానములలో 1 శ్రీ గౌరేశ్వరస్వామివారు 2 శ్రీ కేశవస్వామివారు 3 శ్రీకంఠ స్వామిస్వామివారు. ఈమూడింటికి నెయ్యేసి రూపాయలను, శ్రీ విఘ్నేశ్వరస్వామి వారికి 5.0 రూపాయలు సమర్పించిరి. 2 వేల రూపాయలతో రెండుగొప్పతిరువీధి యుత్సవములు చేయించిరి. పొరుగులకు అల్పాహార విందొకటి ఘనముగా ఆచరించిరి. పోలవరము మారు 1000 మందికి సంత్సృష్టిగా ఆస్థానము చేయబడెయే గాక ఆర్థులగు 80 మంది వీడలకు తిరువాధికరణియందు అవసరమగు మంచి వస్త్రధానము గూడ చేసిరి. శ్రీ ఆంధ్రేశ్వరస్వామి వారి ఆస్థానముందు ఒక బ్రాహ్మణులమారాధన యేర్పాటు చేసిరి.

చోడవరములో నూతనముగా నిర్మింపబోవు వాహాదక నీటికనడికి కొంత సహాయపడెదలనివనని తనవరుల నేపలు కొనుచున్నార. శ్రేష్ఠిగారు కాంగ్రెసుకభ్యుదయచేత కాంగ్రెసు సంఘమువారు స్వరాజ్యనిధికై ఆరెండుచున్నార పూర్వభండ్యె సోసి యే మను వారు పూర్వ చామలలో అహముగానున్న రు.10000 ఖమ్మం కంటికిపూర్తిచేయించునని కోరెదరు. కాల్కి మేజి ఏమిటానునో యూగింప వీలెను. చంద్రహాళింగం శ్రేష్ఠిగారు కృష్ణతోడనే యున్నాకృష్ణకుటుంబ బ్రాహ్మణాధిపత్య బౌద్ధాభ్యుదయ సహాయముగా నుండును. ఆ సమయి నేదిసాదలకు బాల్యమునుండెయిం తననీతిచేయవలగు యము చేయరావలెనని, వారి మిత్రులైన ఆక్రంది యే సందర్భముల నర్చి చేతనకు సాయ మొందించును మిగులనుత్సాహముతో నుండునని దృఢముగ నమ్మకమును. అధిరోకార చింతయను గుత్తెయందు అదరమును దేవునియందు నమ్మకము ఉగ్రపాలనా ఓనుండియే సహజములు.

(ఒకపూరుమ.)

ఆంధ్రపత్రిక

1922.వ సం. 4 వ తేది

సోమవారము

ఆత్మగౌరవము

ఆత్మగౌరవము ధనలాభమును సరకుగొనక, తన ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనినందులకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నభినందించవచ్చును. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము, ఇటీవల పరిశోధనకొరకై ధనమును కొంతవడి పెచ్చించుచున్నది. సర్ ప్రభుల చంద్రదేవదలగు పండితులు స్వార్థహితబుద్ధితో ఇందుకొరకు తోడ్పడుచుండిరి. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి కిది వ్యర్థపుఖర్చు అని తోచెను. విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికస్థితినిగూర్చి వ్రాయుచు, ఆర్థిక పరిపాలనము మిగుల ఆసంతృప్తికరముగ నున్నదని, అక్కడఁబడి జనరలుగారు వ్రాసిరి. ప్రభుత్వమువారికిది ఆధారమయ్యెను. విశ్వవిద్యాలయమునకు రెండులక్షలన్నర ద్రవ్యమును గ్రాంటుగ నిచ్చుటకు, బెంగాలు శాసనసభవారి రంగీకరించిరి. ఇంత మొత్తము నిచ్చుటకుముందు ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయమును కొన్నివరతులను చెల్లించవలెనని గోరిరి. వానిలో ముఖ్యమయినది, డబ్బు ఖర్చుగనుల కపుడు నెత్తిమీద పెట్టుకొనవలదని కోరుట. ఇందువలన, విశ్వవిద్యాలయ మారంభించిన తాత్రువరిశోధనలను నిలిపిపెట్టవలసియుండును. మిగిలిన విశ్వవిద్యాలయములకన్న, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము ముందడుగువైచినది పరిశోధనలయందు. ఇందుకొరకు సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞులగు, జగదీశ చంద్రబోసు, ప్రభుల చంద్రదే, సి. వి. రామకృష్ణమిగుల తోడ్పడియుండిరి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు ఇక్కార్యమునకు ప్రతిబంధకమగును. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువును గురించి విచారించుట కొక కమిటీని విశ్వవిద్యాలయము వాచేర్చుచుండుండిరి. ఆకమిటీవారు తమరిపోర్టునందు విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికదుస్థితికి కొన్ని కారణములను సూచించిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమమువలన విశ్వవిద్యాలయపు రాబడితగ్గును. మరియు విశ్వవిద్యాలయము సేర్పరుచుటవలనను, యద్దపరిస్థితులవలనను రాబడితో తగ్గుదలగలిగెను. అంతయగాని, విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికపరిపాలనమునందలి లోపము లిందుకు కారణమయ్యెననుట, ఎంతమాత్రము సమంజసముగాదని, ఈ కమిటీవారు స్పష్టపరుచుచు, ప్రభుత్వమువారి ఆరోపణ నిరాధారమని స్పష్టపరిచిరి.

ఇంతయగాక, విశ్వవిద్యాలయాధికారులు తమ యిబ్బందులను గ్రహించి, రాబడిని హెచ్చుజేసికొనుటకు అనకాశముల నీయవలయునని కోరిరి. ప్రభుత్వమును ధనసహాయము జేయవలయునని నేడిరి. కాని వారికోర్కెలను ప్రభుత్వము వారు చెవిని పెట్టకుండిరి, కమిటీరీపోర్టు చెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు విధింపదలచిన వరతుల జూడన, విశ్వవిద్యాలయముపై వారు లేనిపోని యధికారమును చలాయించి, దాని స్వాతంత్ర్యమును భంగముకావించ జూచుచున్నారని, కమిటీవారికి సందియము గలిగినది. విశ్వవిద్య

లయమువారి పరిపాలనార్హతయందు ప్రభుత్వము వారికి నమ్మకము లేకున్నచో, వారు గ్రాంటునుసగక పోవచ్చునుగాని, అనవసర వరతులను విధించుట పాడిగాదని, ఈ కమిటీవారి రిపోర్టుపాఠశ్రీ. ప్రభుత్వవరతులు వాంఛనీయములు గాకుండుటయగాక, ఆచరణసాధ్యములు గావని గూడ, ఈ కమిటీవారి యుద్దేశము. కమిటీ రిపోర్టునుగూర్చి విచారించుటకు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సీనేటుసభ గూడెను. ఈరిపోర్టును సీనేటుసభవారి రంగీకరింపవలయునని, సర్ ప్రభుల చంద్రదేవద తీర్మానముకూడించిరి. ఇట్టి యవమానకరములగు వరతులకు లోబడి ఆత్మగౌరవమును చంపుకొనుటకన్న, తమ ఆలయమును మూసివైచుటయే మేలని, ప్రభుల చంద్రుడు బలికెను. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులగు అ శు తోష ముఖర్జీగారు గంభీరముగ ప్రసంగము గావించిరి. ప్రభుత్వపు వరతులు, అవమానకరములును, అనంగీకారార్హములును, గౌరవ భంగకరములు నని, ముఖర్జీగారు పేరిడిరి. ఒకచేతితో డబ్బును చూపించుచు వేరొకచేతితో బానిసత్వమును గనుబటచుచో, అట్టి డబ్బు తమ కక్కలేదనియు, తాము వితన్యమునకు బూనెదమనియు, ఏలగునంతవరకు తమకున్నదానిలోనే సరిపెట్టుకుందుమనియు, పస్తుపడి యండి పంగదేశమునందు ప్రతియింటను బిచ్చమెత్తెదమనియు, బెంగాలులో ఉత్పత్తివిద్య యంతరింపవలసియున్నచో భగవదేచ్చ కొనసాగుననియు, ముఖర్జీగారు హెచ్చరించిరి. ప్రభుల చంద్రుని తీర్మానమును సీనేటుసభవారి రంగీకరించిరి.

ముఖర్జీగారు హైకోర్టు జడ్జిపదవిని నిర్వహించి విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికై చాలకాలమునుండియు తదేక దీక్షతో పాటుబడుచుండిరి. వీరు సహాయనిరాకరణవాదులుగారు. ప్రభుత్వమువారిపై వీరికి జ్యేష్ఠముగలదని ఎంచు వీలులేదు. చిత్తరంజనదాసుగారు, విద్యాలయములనండి లేచి రావలయునని విద్యార్థులను ప్రబోధించుచున్నపుడు, ముఖర్జీగారు దాసుగారి ప్రయత్నములను విఫలపరుచుటకు ప్రయత్నించిరి. అట్టివారికి సైతము, ప్రభుత్వమువారి వరతుల నంగీకరించుటకన్న, గ్రాంటును వదలుకొనుటయే మేలని, తెలిసినట్టెను. గాంధీ మహాత్ముడు ప్రభుత్వ సహాయము బొందెడి విద్యాలయములను విడిచి రావలె ననినపుడు, వలువురు పరిహాసించిరి. విద్యావ్యాపకమును మహాత్ముడు బాడుచేసెనని, నిందించిరి. కాని, ప్రభుత్వపు గ్రాంటుల నంగీకరించుటవలన, విద్యాలయముల స్వాతంత్ర్యమున కెట్టి భంగమువాటిల్లనో, వారు గ్రహింపరయిరి. విద్యానంతులలో బెరిగిన పరాధీనతకు విద్యావిధానమే కారణమగుచున్నది. విజాతీయవిద్య, స్వాతంత్ర్యమును పెంపొందించుటలేదు. దేశనాగరికము, దేశసాంప్రదాయములపై యభిమానమును కలిగించుకున్నది. స్వధర్మ నిర్వహణమునకు ప్రోత్సాహమొసగుచున్నది. దృఢవ్రతమును కొనసాగించుటకు గాని, దీక్షనుపూర్తిజేయుటకు గాని, ఆధునికవిద్య యక్కరకు వచ్చుటలేదు. గాంధీ మహాత్ముని సంబోధనమును నిష్కర్షగ కొనసాగించుటకు విద్యాధికులు తమ యశక్తతను కనుబట్టిచిరి. వీరికన్నను విద్యరాని జనసామాన్యమే మేలనిపించిరి. అందుచే దాస్యభావ ప్రవర్ధనమునకు మూలకారణమగు విజాతీయ విద్యను నిరాకరించి, జాతీయవిద్యను చేకట్టుట అత్యవసరమగుచున్నది. ఇందుకు జాతీయ పాఠశాలలను నెలకొల్పుట సాధనము. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు జాతీయవిద్యయొక ప్రధానాంశము. దీని యవసరమెంతగలదో, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునందు జరిగిన చర్చవలన గనుగొనవచ్చును. పంగదేశ ప్రభుత్వమువారు

తమపట్టును విడనాడక, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వపు గ్రాంటులను నిరాకరించుచో, యదిఅద్వితీయముగ కీర్తిని సంపాదించగలుగును. ప్రభుత్వపు గ్రాంటుల మూలమున, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము నిర్వహించదలచిన కార్యముంతయు చేడిపోవును. విద్యుత్తాన్నఫర్లు శాఖయైనను, విద్యావిధానము నంటగాని, విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యమునందు గాని ఎట్టిమార్పు గలుగలేదు. నిజస్వాతంత్ర్య సిద్ధివలనగాని, విద్యాస్వాతంత్ర్యము సుస్థిరముగ నాటుకొననేరదు.

హైందవసమన్య : అంగ్ల దేశాభిప్రాయము

హైందవ సమన్యగూర్చి ఇంగ్లండులో నెట్టి యభిప్రాయము వ్యాపించి యున్నదో, రూటరు చెలుపుచున్నాడు. ఈ తరుణమున, నిట్టి తంతివార్తను పంపుట కెట్టి ప్రసక్తి రూటరుకు గలిగెనో, తీన్నగ తెలియదు గాని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి ప్రోద్బలము గలదను సందియ ముదయింపకబోదు. హైందూ దేశమునందు సహాయ నిరాకరణోద్యమము విఫలమయ్యెనని బ్రిటీషు అధికారులు సంతృప్తిపెందినను, అందోళనమంతరించెనని వారు తలంచుటలేదట. ఇదిమేలే. సహాయ నిరాకరణోద్యమము విఫలమగుటకు మారుగ అఖండ విజయము గాంచెనని చిత్తరంజనదాసుగారు తలంచుచున్నారు. దుస్సహమగు కష్టముల మధ్య దౌర్జన్యరాహిత్యము ఎంత నిష్కర్షగ కొనసాగింపబడెనో, గనుగొనుటకు, అకాలీలు గనుబటచిన ఇంద్రియ నిగ్రహమే నిదగ్ధనము. పంజాబు గౌరవమును వారు మరల నిలువబెట్టిరి. కిలాఫాత్ సమన్య త్వరలో పరిష్కారము గానకమానదు. దృఢసంకల్పమున్నచో, స్వరాజ్యసమన్యయు తప్పక సఫలమగును. నిరాకరణోద్యమమును జూచి అధికారులు నెఱగొందుచున్నారనుటకు, వారు ప్రయోగించుచున్న తీవ్రనిర్బంధములే సాక్ష్యములు. నిరాకరణోద్యమ మేకారణముచే జనించెనో, ఆకారణము తొలగిపోవువరకు ఈయద్యమమంతరింపదని, అధికారులు గ్రహించుట లాభకరము. ఒకమారు, ప్రజలలో ఉత్సాహము పొంగిపొరలవచ్చును. మరియొకమారు, అది అంతర్భ్రష్టముగ నుండివచ్చును. అంతయగాని, దాని యాధారము నిలచియున్నంతవరకు, ఉద్యమమును నిలచియే యుండును. ఈ యద్యమము నిర్బంధ ప్రయోగముచే నణగిపోవుననుటకల్ల. ఇందువలన ఉద్యమవ్యాప్తి కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగునని, అనుభవము చెలుపుచున్నది. ఈసంగతిని, బ్రిటీషు అధికారులకు రూటరు తెలియజేసిన బాగుండును. కన్నరెట్టిపు ప్రభుత్వముమూలమున సస్కరణములకు భంగముకలుగు నడు భయము నిరాధారమని, ఇంగ్లండులో తలంచుచున్నారుట. ఇట్టి సంస్కరణములున్నను, నూడినను ఒక్కటియే. వీని మూలమున దేశము గ మృగ స్థానము జేరునని భావించువారి త్యక్తు సంఖ్యాకులు. సంస్కరణములెంత త్వరలో మారిన, నంత మేలని మితవాదులు సంయతము భావించుచున్నారు. సంస్కరణములను మార్చుటకు కన్నరెట్టిపు పక్షమువారి రంగీకరింతురని దలంప వీలులేదు. ఆకారణమువలన, స్వరాజ్య సిద్ధికొరకు ఫలప్రదమగు స్వతంత్ర కార్యక్రమమును నిర్వహించుట యవసరమని, మరింత స్వయమగును. మితవాదు లింతవరకును తమధర్మము తీన్నగ నిర్వర్తించలేదనియు, ప్రస్తుతావస్థమునుసంబోధించి బ్రిటీషువారికి నచ్చునట్లు మిగివాదులు పాటుబడవలయుననియు, అభిప్రాయముచున్నదట. మితవాదులజూచిన జాతికాంగ్రెసుతో సంబంధమును పడులుకున్నా

గయాకాంగ్రెసు ఖద్దరుప్రదర్శనము

గయాకాంగ్రెసు సమయమునందు తుద ఖద్దరుప్రదర్శనము జరుగును. ఖద్దరును తయారు చేయునట్టివారు స్వయముగ గాని ఆంధ్రఖద్దరు శాఖద్వారాగాని ఖద్దరు వస్త్రానులను గయా ప్రదర్శన మునకు బంపవచ్చును. ఖద్దరును ప్రదర్శనమునకుగాని అమ్మకమునకుగాని పంపదలచినవారు వెంటనే గయాకుగాని లేకను ఈ క్రింది చిరునామాకుగాని వివరములకు వ్రాసికొనవలయును.

కా. నాగేశ్వరరావు, ఖద్దరుశాఖాధికారి

7, తంబుకెట్టిపేథి మదరాసు.

రణములను చేపట్టి, నిరాకరణోద్యమమును దూషించుచు మితవాదు లెంత యనుకూలముగ బ్రవర్తించుచున్నను, బ్రిటీషువారికిను వారియందు లోప మొందుటకు తేలియదు. ఆంగ్ల దేశాధికారుల యుద్దేశము ననుసరించుచో, మితవాదులు ప్రభుత్వవిరుద్ధమును బొత్తుగ మానవలసియందురు. శాసనసభలలో దొరతనమువారి యిష్టము ననుసరించి మెలగవలయును. సంస్కరణములను మార్పువలయునను పిచ్చికోర్కెల గోరక, మానముగ నుండవలయును. నిర్బంధప్రయోగమునకు అసమర్థుల జూపవలనుపడదు. అప్పుడు, మితవాదులకు బ్రిటీషు అధికారులు పూర్తిగ సహాయమొనర్తురు. మితవాదు లిందుకేమి బదులుజెప్పెదరో చూడవలయును. తమ స్వాతంత్ర్యమునంతను విడనాడి, రూటరు దెలిపిన వలలో మీరు జిక్కికొందురా, లేక స్వాదరులగు దేశీయులతో కేరి స్వాతంత్ర్యోద్ధరణకు బూనుకొందురా? ఈరెంటిలోనే మార్గము ననుసరింతురో, మితవాదులు వెంటనే నిర్ణయించుకొనవలయును.

దేశనిశ్చయము.

మహారాష్ట్రమునందలి కాంగ్రెసు ప్రముఖులు హరిదయాలు నాగుగారికి పంపిన లేఖలో, శాసనసభాప్రవేశముగూర్చి కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుడు తమ యభిప్రాయములను బహిరంగముగ వెల్లడించుట ఆక్షేపణార్హమనియు, మహారాష్ట్రము త్రివిధ బహిష్కారమును, దృఢముగ నామోదించుచున్నదనియు, సూచించిరి. మహారాష్ట్రమువలెనే మిగిలినరాష్ట్రములన్నియు త్రివిధబహిష్కారము నామోదించుచున్నవని నమ్మెదము. గయాకాంగ్రెసు సభ దేశాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించజేయునలయుహింపవచ్చును. దేశాభిప్రాయమును గుర్తించి శాసనసభా ప్రవేశవాదమును, దాను, నైహూ ప్రభుత్వముల విరమించుకొనుట మిగుల సంభావ్యము. ఇందువలన, దేశీయమహాసభ ప్రస్తుతకర్తవ్యముపై తనదృష్టినంతను కేంద్రీకరింపజేయుగల్గును. నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు ఫలప్రదములగు మార్గముల నాలోచించి వానిని చేపట్టగలుగును. ఇందుకుమారుగ, శాసనసభాప్రవేశము గూర్చి వ్యర్థవాదమును గావించుచో, విలువయగు కాలమెంతయో వృథయగును. శాసనసభాప్రవేశవాదులు పెడత్రోవదొక్కుచో, ఆవిషయమును గూర్చి మరిల సాకల్యముగ చర్చించవలసివచ్చును. ఈవిషయమై రాజీగారి సమాధానమునకుగాని అవకాశము గలమిదను. ఎన్నికలను బహిష్కరించి శాసనసభలకు వెలుపలనుండటా, లేక ఎన్నికలకు నిలిచి శాసనసభలలో బ్రవేశించుటా యను నదియే ప్రశ్న. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభలో నైహూగారు పాదించిన తీర్మానము, శాసనసభల ఎన్నికలకు నిల్చుటలో నుద్దేశమేమియో తెలుపలేదు. ప్రతిష్టంభనలకొరకును, సహకారమునకును గూడ శాసనసభలలో బ్రవేశించెడివారు గలసి యీ తీర్మానము నామోదించిరి. ప్రతిష్టంభనలకొరకయినను, సహకారము కొరకయినను శాసనసభలలో బ్రవేశించుచో, అయ్యది సహకారమేయగుననుట స్పష్టము. శాసన సభలలో బ్రవేశించి సహాయ నిరాకరణమును కొనసాగించెదమనుట, మిథ్య. ఇట్టిస్థితిలో శాసనసభా ప్రవేశవాదులకును, బహిష్కారవాదులకును రాజీకవకాశముండుట దుర్లభము. దేశ మింతకుముందు, ఎన్నికలబహిష్కారమును జయప్రదముగ కొనసాగించెనని ఎల్లరును అంగీకరించెడివిషయమే. ఇట్టి బహిష్కారమువలననే నిరాకరణోద్యమము విజయము బడయగల్గెను. శాసనసభా బహిష్కారము సీతరుణమున విడనాడి, మరల దాస్యము వశకు మనముల ద్రిష్టుట గాంధీమహాత్మునికి ద్రోహము చేసినటులగును. అందుచే, గయా కాంగ్రెసుసభ శాసనసభా ప్రవేశవాదమును తిరస్కరించి, నిరాకరణధర్మమును కాపాడవలయును. కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ఎల్ల రంగీకరించెదరని నమ్మవచ్చును. రాజావు శాసనసభా బహిష్కారమును ఎక్కుడు పట్టుదలతో కొనసాగించుటకు కాంగ్రెసుసభ సిద్ధియైంది, సర్వస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాక.

టీకాలు

1921-22 సంవత్సరపు నివేదికను జూచిన, టీకాలవిజయమునందు కొంచెమభివృద్ధి గనుపించును. ఇందుకు టీకాలరసమునందు గలిగిన యభివృద్ధియే కారణమని, నివేదిక దెలుపుచున్నది. ఇంతకుమున్ను టీకాలరసమునందు పటుత్వము లేనివిజెప్పినందులకు, అధికారుల కాగ్రహముగలిగెను. ఇప్పుడీసంగతిని అధికారులే అంగీకరించుచున్నారు. ఇప్పటికియినను, విశేషాభివృద్ధి గలుగలేదు. 100 కి 78 వంతున విజయము గలిగినను, 12 వంతున అపజయముగలుగుట శారవప్రదముగాదు. స్ఫోటకవ్యాధి ప్రబలినపుడు, ఒక్కమారు సంచలనము గలుగును. ఉపద్రవము తగ్గనే శ్రద్ధ మరల తగ్గునని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. స్థానికసంఘము లీవిషయమై తమ బాధ్యతను గుర్తించవలయునని కోరుచున్నారు. మొత్తమువీధనివేదిక వత్సరమున జరిగినవని, స్థానికసంఘములకే మాత్రము శారవప్రదముగాదని, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. స్థానికసంఘములు వాస్తవీకులకు తగినజీతమిచ్చుకగాని, ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడదని, వల్లికు హెల్తుడై రైతుగారి యుద్దేశము. 1920-21 సంవత్సరమున మొత్తమున 1568270 మంది టీకాలు వేయబడెను. 1921-22 సంవత్సరమున 1474219 మందికేమాత్రమే టీకాలు వేయబడెను. ఈతగ్గుదలకు సహాయనిరాకరణముగూడ ఒక కారణమని, డైరెక్టరుగారియుద్దేశము. సహాయనిరాకరణమునే అన్నిటికిని కారణముగ నంటగట్టుట వింతగాదు. టీకాలను రెండవమారుగూడ నిర్బంధముగ వేయవలయునని, వీరియుద్దేశము. 1921 సంవత్సరము స్ఫోటకమువలన 9772 మంది జనిపోయిరి. మృతినెసలుసంఘములు ఆరోగ్యాధికారులను ప్రత్యేకముగ నియమించవలెనని డైరెక్టరుగారి యుద్దేశము. ఉద్యోగుల సంఖ్యను పెంచిన కొలదియ, ఆరోగ్యము చక్కబడును గాబోలు!

అపరాధపుపన్ను : సహకారవాదులు

గుంటూరుమండలమున సహకారవాదు లొకరిపై అపరాధపుపన్నును విధించినందులకుగాను, రా|| బ|| కే. గోపాలకృష్ణయ్యగారు రాజావు మదరాసు శాసనసభకు పంపిన ప్రశ్నలను వేరొకచో బ్రచురించితమి. వానిని జూచిన, అధికారుల దృష్టి

వశమును, సహకారవాదుల మానసికాందోళనమును గ్రహింపవచ్చును. తమకలిమాణమునకు సరిపోయెడి రాజభక్తి ఈసహకారవాదియందు అధికారులకు గనుపడలేదేమో ఎవరికి తెలియును? మితవాదు లిప్పటికన్నను తిన్నగ ప్రవర్తించవలయు నను అభిప్రాయము ఇంగ్లండు లో వ్యాపించియున్నదని, రూటరు తెలిపియుండెను. అట్టి యభిప్రాయము, ఈదేశపు అధికారులలోగూడ వ్యాపించియుండుట వింతగాదు. శైతుశ్రమికలో కెనియానుగురించి వ్రాసిన వ్యాసమునకు వీరిని కీర్షించిరా, లేక మీరు నిరాకరణాంబులని గాని ప్రభుత్వమునకు విరోధముగ నుండెడి ఏ యుద్యమము నలునను బలపరచి రని గాని విని యిటుల గావించిరా యని, గోపాలకృష్ణయ్యగారు రడిగిరి. ప్రభుత్వమువా లేమని జవాబిచ్చెదరో చూడవలయును. ఇట్టివారిపై అపరాధపుపన్ను విధించుట వలన నైతికముగ ప్రజలలో చెడు ఫలితము గలిగెనాయని, గోపాలకృష్ణయ్యగారుడుచున్నారు. కొలదిమంది పైమాత్రమే అపరాధపుపన్నును విధించుటవలన ప్రజలలో విభేదములు గలుగునని అధికారులెంచియుండవచ్చును గాని, అట్టిఫలితము గలుగలేదు. సహకారవాదులలో గొందరకుగూడ, ఈపన్నును విధించుటవలన, నైతికముగ సత్ఫలితమే గలిగెను. సహకారవాదులుగూడ నిరాకరణవత్తుమున జేరుట కిందువలన సులభావకాశమేర్పడును.

బెజవాడమ్యునిసిపలు ఛేరైనుపదవి

ఇంతకాలమునకు బెజవాడమ్యునిసిపలు ఛేరైనుపదవికి ఎన్నికలు జరిగెను. దినవహి వెంకటహను మంతరావు పంతులుగా రోడిపోయిరి. డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు ఎన్నుకొనబడిరి డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు సుక్రసిద్ధులగు అసహాయవాదులు. సమర్థులు. శాంతస్వభావులు. బెజవాడ పౌరులకు వీరిపై ఎట్టివిశ్వాసముగలదో ఎన్నికల ఫలితముబట్టియు, వారు జూపిన యుత్సాహాశయము బట్టియు గ్రహింపవచ్చును. బెజవాడమ్యునిసిపలు కౌన్సిలు ఎన్నికలు జరుగకుండ, ఎంతకాలమాపివేయబడెనో, చదువరు లెరుగుదురు. మాను మంతరావుపంతులగారి చర్యలు బెజవాడ పౌరులకే గాక, ఆంధ్రదేశమున కంతకును రోతబుట్టించెను. స్థానిక స్వపరిపాలనామాత్యుడు, వీరి బ్రయత్నములకు తోడ్పడెను. ఆత్మగౌరవముగల అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారును, అద్దేపల్లి వేంకటగురునాథ రామశేషయ్యగారును, మ్యునిసిపలు స్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుటకు, తమశరీర స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోవవలసివచ్చెను. వారి త్యాగము నెటికి ఫలించినది. ప్రజాభిప్రాయము, పరిస్థితులయనునది. ఇకముందు నుండియు, బెజవాడ మ్యునిసిపలు వ్యవహారములు మంచిదారికి వచ్చుననియు, పౌరుల యిచ్చ ననుసరించి నడుచుననియు, నమ్మెదము.

విదేశ వార్తలు

పగలు సాధించుటకు యుద్ధ ప్రయత్నములు

రష్యా జర్మనీకుట

లండన్, డిశంబరు 1:—ఈ రోజున 1-జర్మనీ, లండన్, పార్లమెంటులో విదేశములను గూర్చి చర్చాభ్యుత్థానములను తనకు చిక్కిన ప్రతిపక్షము మాన్యుటిక్ మూడు పార్టీల నిజమనియు 'హెక్టర్' పార్టీ గూర్చి యుద్ధమును యూనియన్ కారీ మందుగుండు సామగ్రి సాధనములను వీరవరముకొన్నటులగూడ క్రొత్త సంవత్సరము జేయిలి మొయిలపై తేలియజేయుచున్నది. ఆరేలేన జర్మనీ ఇంజనీరు ఉద్యోగులచే పిల్లలను తయారుజేసి రషియాకు పంపుచున్నది. రషియాకు జేతుకొన్న ఒకవందక ప్రకారము వరకులను రషియాలో వెరజేయుచున్నది. వెరజేయుటకు సుధికి వ్యతిరేకముగ ప్రత్యేకముగ తీరణులను, పి. ఘనలను బుచ్చుకొనుచున్నది. ప్రత్యేక ర్యూగార్లు ఇంజనీరు రావడము తోడనే రషియాకు మందుగుండు కర్మాలుములందు ప్రభుత్వ కారము పనులను ప్రారంభించిరి. పోలిషు సహాయకుల పోవు ఇనుపదారులను వరల ఏర్పరుచుచున్నది. రషియాకు జర్మనీ విమానములను ఇచ్చుచున్నది. విమానములను పీకు ఇచ్చివేయలేదు. పీటిని సైనికవయోగము నిమిత్తము వినియోగించుచున్నది. ఈ విమానములను జర్మనీనుండి రషియాకు బంపబడుచున్నది. తేలియకుండ పిప్పిల్యుటై మాస్కో-కెన్గెనన్ను వర్తకపు బాని ఉపయోగించుకొనుచున్నది. యుద్ధములను తయారుజేసి రావడము, మందుగుండు సామగ్రి ప్రోగ్రెసుచేసరాదనియు, యుద్ధకార్యాలయములో పూర్వపు సిబ్బందికాఖలు ముఖ్యమైనవారిని ఎత్తివేయవలె ననియు వరకులు చేయబడినవి. కాని జర్మనీలు వాటిని రషియాకు కొనుచున్నది. ఇదంతయు కూడ యుద్ధప్రయత్నములకు కలయు ధనము జర్మనీకి గలదని డెయిలి మొయిల పై తేలియజేయుచున్నది. నవ్వరిచారము లనియ్యటమూతము దెబ్బ తీసెనుచున్నదిని తేలియజేయుచున్నది.

ఫ్రాంసును గనుక రషియా జర్మనీగలసి మట్టజించిన బ్రిటను, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఇటలీవారు తప్పించుకొని కూరముగ నుండుని జర్మనీల యధిపాయము అని నడుపుచున్నది. ఇంతకంటె దురుద్దేశపుమోస ముడదని వాకొనుచున్నది.

పనిలేని కార్మికుల సమస్య

కామన్వెల్త్ లో చర్చ

యునైటెడ్ కింగ్డమ్ బుణములనుగూర్చి ప్రధానమంత్రి యభిప్రాయము
 లీస్టన్, డిశంబరు 1:—కనిలేని కార్మికుల సమస్యను గూర్చి అన్ని పక్షములవారు మాట్లాడిరి. చర్చ జరుగుచునే యున్నది.
 అంతర్జాతీయ వర్తకమును సుస్థిరముగ నేర్పరచినగాని ప్రపంచములో అందరికంటె బ్రిటనుకే ఎక్కువనవ్వమని అస్పెక్టు గూర్చి తేలియజేసిరి. పనిలేనివారలకు సదుపాయము జేయుటకు ఇక తరుణోపాయము. అర్థికవిజయములోను, మితివ్యయములోను మన మనలంబించెడి పద్ధతులు అనుకూలముగ నున్న సామాజ్యములందన్న అన్ని మార్పులును ప్రోత్సహ మొనగవలసి నదే అని అస్పెక్టు గూర్చి రినిరి. ప్రపంచములో పరిస్థితులు స్థిరముగ మదుర్యాటులోనికి వచ్చినగాని వర్తకవిజయములో ఏమి జేయుటకు వీలులేదని బోనర్లా గూర్చి రినిరి.
 ప్రభుత్వమువారికిని, పార్లమెంటుసభ్యులందరికిని యూరపులో కాంతిని నెలకొల్పుటయే ఉద్దేశ్యమనిరి.
 ఇరులకు బ్రిటను ఇతరులైన యుద్ధములను నిచ్చి, తనకు రావలసిన బుణములను మానుకొనవలెననియు, జర్మనీలు నవ్వరిచారముల నిచ్చిన రుసు అకను కదలుకొనవలెనని చర్చ సమయములో కొందరు నూచిరి. ఆ విషయమునుగూర్చి చెప్పచు ఏమి చేయుదురో చెప్పటకు దొరకు ముందే తేలియ జేయుటకు వీలులేదనుచు ఒక్కటిగానే అకరాధమును ఇచ్చు మనుట ఎంతయు చిత్రముగ నున్నదిని ప్రధానమంత్రి నుడివిరి సామాజ్యములోపల వర్తకము హెచ్చుచున్నదని. అన్నివిధముల వాని సభివృద్ధి జేయుటకు అనుకూలభావమును వాసిరి.

జర్మనీలు ఇచ్చి తీరవలసినదే

లండన్, డిశంబరు 1:—సోమము గావించినందులకు జర్మనీలు కొంతకరణ నవ్వరిచారము నివ్వటం వ్యాయ మని బోనర్లా గూర్చి రినిరి. జర్మనీలు సరుకులు యావకము, కరివారము నీయవలెను. జర్మనీలు ఎగుమతులపై పన్నులను విధించుట అన్యాయము గా దనిరి.

సామాజ్య వర్తకము

అర్థికరూపములో గూడుకొన్నది గాదని యభిప్రాయము. సామాజ్యములందన్న ప్రజలసంఖ్యను యూరపులో నన్న ప్రజలసంఖ్యతో పోల్చుట గాదనిరి. వాడుకగా కొనువా రెవరుందురని ఊహించవలసినది గాదు. ఎంతమంది ఇదివరలో ఉండిరినా అలాగింపవలసియున్నది. యుద్ధమునకు పూర్వము బ్రిటిష్ వర్తకము దొమినియనులతో (శ్రేష్ఠములు సంఖ్య 1700000) యూరపుతో జేయువర్తకము అంతలోను 1/3 వంతున్నది. యూరపుజన సంఖ్య 436000000 కేంద్ర యూరపు కొనుకట్టి సామాజ్యములందన్న మార్కెటులకు మార్పుజేయబడినది. ఈ విషయములో నే వర్తకమును అభివృద్ధిజేయుటకు కనిపెట్టి చూడవలెను. అఖండమగు సభివృద్ధి కలుగుటకు అవకాశము బున్నది. సామాజ్యపు అర్థిక సభను ఆహ్వానించుటకు కారణము ఎన్నికలలో ఒకటను సంపాదించుటకు గాదనిరి.

ప్రభుత్వమువారు పనిలేనివారలకు బాపు సౌకర్యపు ఏర్పాటు ఏమియు చాలకని స్పృహగూర్చి రినిరి. పనిలేనివారికి 1100,000 మందిలోను 200,000 మందికంటె ఎక్కువ జనమునకు పనిని కల్పించలేరు. ఏమి జేయునున్నను నరే. ఈ విషయమై కార్మికులు సహకార మొనర్చుటకు సంసిద్ధులై యున్నా రినిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు కొంచెము ఎక్కువక సౌకర్యములను జేయవలయు ననిరి.

సామాజ్య వర్తకమును సభివృద్ధి జేయవలయు నను నూచనలను విని డ్లెగ్నగారు ఆజేపిచిరిని గర లేమింగు వర్తింబకా తావన్నగారు నుడివిరి.

సామాజ్య వర్తక ప్రదర్శన సందర్భములో సామాజ్య వర్తకమును యభివృద్ధి జేయుటకు సహాయము జేయుటకు కార్మిక సభ్యులలో మొదట తానే ముందంజ జేసెదనని డ్లెయిన్సు గారు జెప్పిరి. కాని ప్రపంచములో ఇతరమోట్లయందున్న ఎక్కువ జనసంఖ్యగలవారి లాభమును అలక్ష్యము చేయరాదనిరి.

సామాజ్యములో చాలమంది యున్నారనియు, వారిని యభివృద్ధిలోనికి దెచ్చిన గ్రేటుబ్రిటనుకు ఎక్కువలేని పనియు దొరకుననిరి. ఇండియాలో ఇనుపదారులను యభివృద్ధి జేయుటకు 300000000 తేక 50,000,000 లక్షల పానులను లాభకరముగ ఖర్చుపెట్టవచ్చు ననిరి.

దీనివలన ప్రత్యేకముగ గొప్పపని గ్రేటుబ్రిటనుకు గల్గును. జరుగబోవు పని చెప్పిన సామాజ్య సభయం దీనివిషయమును యూచించుట శ్రేయస్కర మనిరి.

నవ్వరిచారములు ఇతరులైన బుణములను పరిష్కారము చేసి అర్థికస్థితిని స్థిరముగ నిలబెట్టినగాని గ్రేటుబ్రిటనులో పనిలేకపోవుట ప్రధానమగు కష్టముగ నే యుండునని అస్పెక్టు గూర్చి రినిరి. ముఖ్యముగా లేనపోని ఆస్తి వున్నదని బ్రిటిషువారు నొకొనుట మానవలె ననిరి. (ప్రతిపక్షుల వాద్యములు)

మితవ్యయము గానట్టియు లాభకరము లేనట్టియు ఏర్పాటులు చేయనని బోనర్లా గూర్చి రినిరి.

అపరాధము

500000 మార్కులను జర్మను వట్టణములపై అపరాధముగ మిత్రమందలి అధికారులను మట్టడించి అంతర్జాతీయమందలి వారు తమ విధ్యుక్త ధర్మములను నిర్వహించుటకు వీలులేకుండ జేసినందులకు విడిచిదియని రాజబారుల సభవారు జర్మనీకి తేలియజేసిరి. స్టేటిస్టెషన్లులో ఇచ్చుటకు అంగీకరించిరి. తత్ఫలమే అమలులో పెట్టబడును. కన్స్టాన్, ఇంగ్లండుటాటు గూర్చి అంతర్జాతీయముగ లేదు. మరల ఇట్టి దుర్వ్యాయపు పనులను జేయకుండుటకే ఈ రెండు పట్టణములవారును 10 కోట్ల లలోపుగ వైకెట్లైన యపరాధము నీ నుకలె ననిరి.
 మిత్రమందలి పరిశీలనాధికారులను పస్సాన్, ఇంగ్లండుటాటు వట్టణములకుం కొట్టుటచే ఆ పట్టణములను 500,000 లంగారు మార్కుల నపరాధముగ నీయవలెననియు బజేరియా ప్రధానమంత్రి తమవంశజైవుకలెననియు ఇట్లు అపరాధము నీయనివో బజేరియా బొక్కనమునుండి 10 లక్షల బంగారు మార్కులను వీరవరముకొనెద మనియు విదేశాంగ కార్యాలయము వారు ప్రకటించిరి.

ఈజిప్టు క్రొత్త మంత్రివర్గము

ట్యూసికుగారు క్రొత్తవర్గము నేర్పాటుజేయుట
 కెయిరో, డిశంబరు 1:—కాక్స్టాంటు సోపిటానుండి పారిపోయిన పూర్వపు గ్రాండు వజీరు, షేకు ఉల్ ఇస్లాము గారు జమీరు అబ్దుల్లాగారిలో మెక్కాకు బోయిరి.

నూతన ఈజిప్టు మంత్రివర్గములో ప్రధానమంత్రియు జేయమంత్రి, ట్యూసికు ఇస్మాయిలు సాచీవ్, ఇల్లిఖువర్షు, మంత్రి, అమ్మారు బుల్లికరు, వ్యాయమూర్తి, ఇబ్రాహీం ఎయ్యి విద్యాకాఖమంత్రిలు. కిస్వాను పక్రే నవాబును ఇబ్రాహీంగార్లు విదేశాంగ మంత్రి.

బాతీయవారులు-రాజు

బాతీయవారులు రాజబారులకు ఒకవకటనును గావించిరి. సార్వభౌమత్వమువారిని తీసివేసింది. దీర్ఘాయువుగ రాజు వర్ధిల్లుగాక యని గోరిరి. రాజుగారి మధ్యాహ్నపు ప్రార్థనలకు బాతీయవారులలో ఇద్దరిని పిలిపించిరి.

ప్రస్తుతముండు సహించుటకు వీలు లేకున్న రాజకీయస్థితి ధితుల పరిస్థితులను గూర్చియు నిర్బంధప్రవాసుల స్థితిగతులను గూర్చియు, ఆలోచించెద ననియు, ఈ విషయమై రాజుగారు తనకు తోడ్పడెద రమనమృతము గలదనియు తేలియజేసిరి.

ఈజిప్టు పరిశోధనలు

అమూల్యరత్నములు

లండన్, డిశంబరు 1:—గ్రామి 7-85. ఇంతకరణ జేయబడిన పరిశోధనలలో నేటి పరిశోధనము అత్యద్భుతమైనది. గోద మీద చిత్రంపడుచేసిన సంకతులనుబట్టి ఇదివరకే రాజుగారి భవనములనుగూర్చి వివరములను సంపాదించిరి. ఇదివర కెన్నడును వినియోగించిన ఎరుగని వస్తువులు ఇంతకు నడకజూడనియూదవగదిలో కనిపించివి. ఈగది రాజుగారి సమాధిలో నున్నది. ఇరవైయు అమూల్యమును వస్తువులనుబట్టి వీటినిబట్టి బాగ్రత బెట్టుటకు తగిన ఏర్పాటులు జేయబడువరకు మాసియుంచెదరు. పనివారిడు ఈ ప్రదేశములో గోడలను బెట్టుమందుటచే వీటి సందర్శన నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు కట్టుదిట్టములను జేయుచున్నది. ఈపని అంతయు పూర్తియైన వెంటనే ఈగదులలోనున్న వస్తువులనుగూర్చి ఏర్పాటు జేసెదరు.

గ్రీకు విచారణలు

ఆంధ్రరా కొమరుని
 నైనికాధికారులు విచారించుట

లండన్, డిశంబరు 1:—రామి 7-85 వచ్చేవారము బ్లావోపోల్ నేకాని యభ్యుత్థానకేంద్ర ఆంధ్రరా కొమరును నైనికాధికారులచే విచారించబడును. గ్రీకులనుగూర్చి అవిద్యుజలకు మార్చిరి. గ్రీకు విద్యుత్తు ఇతను జయోనియాలో సర్వమును పాడుజేయుటయే కారణము. అందుచే వీరిని నైనికాధికారులు విచారణ సత్పెదరు.

దూస్యానినుగారిని అరెస్టుచేయలేదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

అంగ్లో వెరిషియను చమురు కంపెనీవారికి 31,30,000 పానుల లాభము వచ్చివడి.

మ్యాంటంగు సమస్యను 5 తేదీని పరిష్కారము జేసెదరు. ఈ రాష్ట్రముయొక్క జపానహక్కులన్నియు చీనావారికి ఇచ్చివేయబడును. జపానీసు సేనలను మరలించెదరు. వీరు భారీజేనీ పోయెదరు.

ఇండియాకు వచ్చుటకు పొగయోద టిక్కెట్లు ఖరీదు చాలకల్గింపబడినది. ఓరియంటు కంపెనీవారు కల్గించినధరలు నేటికంటె డిశంబరు 1 తేదీ అచలములోనికి వచ్చును. మొదటి తరగతికి టిక్కెట్లు 16-86 రెండవతరగతికి టిక్కెట్లు 19-20 వెనలండును. రానుపోను టిక్కెట్లు కొన్నివో ఇంకను తక్కువధరలకు టిక్కెట్లు అమ్మకమును జెబ్రాల్దరు, టూబాక్, స్వీట్స్, ఈజిప్టు, కొలంబోలోకునూడవరకు కల్గించబడినది.

పి.పి. కంపెనీ పొగయోద బైబరు మార్కెటులకు రేపు అగ్నిప్రమాదము వలన భూముకాలేదని ప్రకటించబడినది.

క్యాపు తిరుగబాటులో కప్టెన్ ఎర్ హార్డుగారు అరెస్టు చేయబడిరి. వీరిని లీఫ్ జనుకు పంపిరి.

భారతదేశపు భవిష్యత్తు

సక్రమాభివృద్ధిని కామన్వేషణవారు గోరుట

సుహృద్భావమే దృఢమనుకొనుట

లండన్, డిసెంబరు 1:— ఇండియాలో అసహాయశక్తి మము కృతమైనందులకు అధికారకర్తలలో సంపృక్తి గల్గింది. కాని ఈ అసహాయశక్తి ఇంతటితో అంతరించినది అనుకొనరాదని.

ఇంగ్లాండులో రాజకీయకీర్తిపరులైన వారు శ్రమశక్తి ము లోనికెక్కినట్లు చే భారతదేశములో సంస్కరణములను ప్రతిపాదించుటలో అంతే సహజము భారతీయులకు గల్గింది. కాని ఆ భావ మెంతమాత్రము ఉండ నవసరము లేదని అధికారవర్గాలకుగ నమ్మకముగ లేలియున్నది. సుహృద్భావము ప్రకటించు భారతీయులు తమ విశ్వమను తాము తాము తేసికొనటకు వలయు కృతకాశములను భారతీయులకు కామన్వేషణవారు ఇచ్చుటకు తెలియజేయుచున్నారని నమ్ముచున్నారు.

పూర్వమునలే భారతదేశమునకు ఇంగ్లాండునకును సుహృద్భావము వచ్చియునని అనుకొనుచున్నాడు. యువరాజును భారతీయులు న్యాయతపరచింపబడుట ఇంగ్లాండులో అందరికిని కోపముగలెనని అధికారమును ప్రజలను తమయభిప్రాయమును తెలియజేసిన సమర్థముగా తెలిసింది. దీనివలన ఇంగ్లాండులో భారతదేశమునకు ప్రతిపక్షముగ నుండేయుట కరకాళ మగుచున్నది.

ఇంగ్లాండులో క్రొత్త పార్టీ మెంటు వచ్చుటచే ఇండియాలో భారతీయులు - మిశ్రవాదులు - ఈ ఆచారమును గైకొని బ్రిటిషు ప్రజలకు మరల మంచి అభిప్రాయము భారతీయుల వట్టి కలుగుటలు ప్రయత్నించెదరుగాక యని గోరుచున్నారు. ఇట్లు పిదప-మిదనాద భారతీయులు-తేయగల్గిరేన అంగ్లేయులు భారతీయులకు ప్రోత్సాహమునగి గవ్యస్థానమును చేరుటకు తోడ్పడెదరు.

అధికారము లేకుండా విప్లవజిల్లును నిరాకరించవలెనని సుకన్యాలాగా రుద్రపాదించుటచే నాయకులతో ఆచనకు చిక్కలు గల్గింది.

పెరిషియర్ న్యవహారములు

రషియనులకు, పెరిషియనులకు వర్తకము నిలిచిపోయినది. పెరిషియర్ సభకులమీద రషియనులు వస్తులను హెచ్చుతేముట ఆస్థాయీ ధని ప్రతిఘటన రషియనుల వైఖరిని ఆత్మపించుచున్నది.

పోలిస్ సమ్మె అంత్యమైనది. వారిజేతములు బాకీతో ఇయ్యబడినది. సమ్మె కాలములో దొంగలు దుకాణములను దోచుచున్నారు.

వివిధ రిపబ్లికన్ ప్రాంతములకు మందుగుండు సానుగ్రహింపజేయుటకు కుట్ర బన్నిరని 11 విభాగప్రజలను శిక్షించుటకు విచారించుచున్నారు.

గ్రీకో తురుష్క యుద్ధబుందీలు

గ్రీకు తురుష్క-బుందీలను మార్పుటకు ఏర్పాటులను తయారుజేయువలెనని మంచి బ్రిటిషు, గ్రీకు, ఇటలీ ప్రతినిధులకు లాసేను సభవారు తెలియజేసిరి.

ప్రవాసములోనున్న ప్రజలగుడ బుందీలలో తేర్చుకలయునని కర్ణాట ప్రభువు తెలియజేసెను. 130000, 110000 లోపుగ అట్టోమన్ గ్రీకులు చంకబడిరిగాని ప్రవాసముల కంపబడిరిగాని తెలియజేయబడెను. లేదా పిదప పోలిపోయిరినియు లేక చనిపోయియుండు రనుచున్నారు. ఇదంతయు 1914 నుండి తెక్కజేయబడినది. అసికూ మైసరులో 60000 నుండిని విడిచివెట్టిరి.

కాకస్టానినోపిలులోనున్న గ్రీకులను పంపివేయవలెనని ఇస్మీతు పాషాగారు విప్లవముజేయుచున్నారు.

ఈ గ్రీకులను కాకస్టానినోపిలునండి వెడలగల్గిన తలచారుకొనుటకు డెడలేదనియు అందుచే ఆమెకావారు వీరిని, పెరిగొట్టియో అడరించవలెనని వెలిబాటుగాగు కోరిరి.

చేరొనకూ పరిమార్త విధానమును ఇస్మీతు పాషాగారు అంగ్లోరావారికి తెలియజేయుటకు సభయొక్క ముఖ్యకార్యకర్తలను అప్రజేతనలె ననుచున్నారని కొంద రనుచున్నారు. ప్రస్తుతము భేదమునండి వచ్చిబల్లెయాలో కరణుజొచ్చి 20000 మందిని వారిస్యజేతములకు పంపివేయవలె నని బల్లెయా రాయబారులు కోరిరి.

పార్కు వి నో ద ములు-మద్య పానము

న్యాయమూర్తి కూట్టు పూర్తిబరుగారికిని కార్పొరేషనువారికిని విజ్ఞప్తి

(లెవలెందు డబ్బు. ఎల్. షెర్మన్ నుగారు.)

లెవలెందు డబ్బు. ఎల్. షెర్మన్ నుగారు గా. న్యాయమూర్తి కూట్టు పూర్తిబరుగారికిని, మదరాసు కార్పొరేషను సుభుసభ్యులకును ఈక్రింది విజ్ఞాపనమును గావించిరి.

నవంబరు 21వ తేదీన సమావేశమై మదరాసు పురపాలక సంఘసమావేశమునందు మత్తగలిగియు మద్యపదార్థములను విక్రయించునాద దను నియమము సంగీకరించియే సాకు ఇండియను ఎథెలిటికు అసోసియేషను వారి భూములందు పార్కు వినోదముల జరపవలె నని తీర్మానింపబడెను. ఇందుకు 17 గురజుకుల ముగను 12 గురు ప్రతిపక్షముగను సమర్థులు నిచ్చిరి. ఒకరు తటస్థులుగ నుండిరి. 26 వ తేదీన జరిగిన కార్పొరేషను సమావేశమునందు లెవలె వ్రాసిన బాటు న ను స రి ం చి నై వి మ య ము ను తి రి గి వి చా రిం ప సంగీకరింపబడెను. ఈనెల 5 వ తేదీ సమావేశమున దీనివయము తిరిగి చర్చకువచ్చును. పార్కు వినోదముల జరుపుటకు కార్పొరేషను వాకేప్పరచిన నిబంధనకు విరుద్ధమైన అవ్యంతరము నుకంపా రించుకొనవలెనని విమర్శ, పార్కు వినోదములందు మద్యవిక్రయము గూడదను తీర్మానమును మార్పులచేసి కార్పొరేషను సభ్యులకును, విజ్ఞాపనమొనర్చుచుంటిని అందుల కీక్రింది కారణములు గలవు:—ఈ క్రింది మూడు యాద కృముల వినోదముల జరుపబడుచుండెని విశేషముగను తెలిసితిరి:—

- (1) మదరాసునందలి ప్రజలకు వినోదములు కల్పించుట (2) శిశువైద్యశాలకు ద్రవ్యము సమకూర్చుట (3) మదరాసునందలి పాతకాలయొక్కయు కలాకాలయొక్కయు విద్యార్థులకు పోటీలు జరుపుట వదయోగించుటలు వై భూములను మంచి నీతియం దుంచట. ప్రజలయొక్కయు శిశువులయొక్కయు యావలయొక్కయు ఆభివృద్ధిని కాంక్షించు వారెవరు ను ఈ ఆదర్శముల ప్రతిఘటన జాలరు. కాని ఈ ఆదర్శముల సాగించుటకుగాను పార్కు వినోదములందలి మద్యపానమును ఆదాయమునకు పాఠముగ నుకయోగించుట వరకును విమతమును మార్చునగీకరింపబాలరు. ఈ ప్రదేశమునండి మద్యముల తొలగించిన యెడల మదరాసు పాకు లిడవోకులెగాని అంత కంటె సభికముగగాని ఈ విరోధములకు సహాయము జేయ రనుచిండునునం దెంతమాత్రముసభ్యములేదు. వినోదముల జరుపుటకు అప్పుశిం దెం త క ర తు గత్యముగలదో పరిశీలించు. ఇట్టి (మద్యములేని) పార్కు వినోదము లిడవోకెప్పుడును మద్రాసుకొని యొరగదు. అట్టితరీదీని ఫలితమునపుడే ముందుగ యూహించ వీలులేదు.

2. ఈ వినోదములందు మద్యములు విక్రయింపబడెనని తెలిసినయెడల ప్రజలందు ఆత్మరక్షణను గురించి విశ్వాసముభక్తమగును. మద్య పదార్థముల సమ్మోటలలకు సంధించి అల్లరులను అజిది కాంతి నెల కొల్పుట కచ్చట కాక లసింపంత మంది పోలీసుభటు లుండురని విశాఖునందు తెలిసితిరి. మత్తపదార్థముల అపాయముల గురించియు, వాని సమ్మోటలలకు సంధించుకు లల్లరులకు గురించియు మీ రిందులకు సంగీకరించితిరి. అచ్చట మద్యము సమ్మోటలను మార్చి ఈ అపాయములను, అల్లరులను లెప్పించుట కెందులకు యత్నింపరాదు? గోట గల్లుదానికి, గొడ్డలి నుపయోగింపవలసినస్థితి నెందుకు రానియ్యవలెను?

(3) శిశువైద్యశాలపోషణకును, పాతకాల విద్యార్థుల ఆరోగ్యార్థము న్యాయమపోటీలకు ప్రదేశమును బాగుగ నుంచుటకును వలయు ధనమును సమకూర్చుటకు, మద్యవిక్రయ వివరణ వచ్చులాభములొక్కటే సాధనముగాదు. ఇట్టి కార్యములకుగాను మద్యవిక్రయమే సాధన మొనయుటే పార్కు వి నోదముల జరుపవలెనని విడవాడుటయే యుత్తము. ప్రజలకు, సంఘము నకును మద్య మెంతటి క్రూరమో నోవును, కార్పొరేషను సభ్యులకును బాగుగ తెలియను. స్త్రీలును, పిల్లలును, ఇందులకు ముఖ్యముగ రాధపడుచుండును. ఇందువలన సంభవించు దారిద్ర్యమును, మృత్యులను, అకమామము భరించునది వారే. వ్యాధిగ్రస్తులకు శిశువులు పండుకుట వదయోగింపబడుట పురుషు లెట్టి ధనముచే సంగీదింపబడెనో, తాము జేమాలోగ్యముకొరకాని కొను ప్రదేశ మెట్టిధనముచే కుభ్ర మొనర్చుబడెనో తెలిసికొనవలెను వారిమనోభావము తెలుసును. ఈవద్దటి సమకరింపదలచు తర ప్రదేశములందలి ప్రజలభావము తెలుసునుకీ మానవజాతి

కంతకును విమతములే కనిజేయువదార్థముయొక్క ఆదాయము నుండి ఇట్టియావర్యములకొరకు మదరాసు ధన సహాయ మొనర్చలేని స్థితికి వచ్చెననియుట అసాధ్యము, ఆదర్శములు మంచివేగాని ఆదర్శముల సాగించుటకు కలయు ధనము నేకరించుటకు వదయోగింపబడుచున్నది అను చిత్తమైనది. మంచి స్థితి రావలెనని చెడుపనుల చేతమాకేటిస్థితి భగవంతుడు కలుగజేయవండుగాక"

డబ్బు. ఎల్. షెర్మన్
లివలె విల్లే నేపేరి

స్థానికవార్తలు

ఉపన్యాసము:—చాకలపేట త్యాగరాయశెట్టిగారి పాఠశాలయందు 5 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు పి. గోపాలరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఆత్మవిద్యకు గురించి శ్రీమాద సల్లాహ చక్రవర్తుల జగన్నాథయ్యగారు ఉపన్యాసం చేస్తున్నారు.

స్త్రీల భారతసంఘము:—సుదాసు, నైవాపేట మునిసిపల్ కౌన్సిలరుగ జేదదాసునది, లక్ష్మణయ్యరనది, సారంగపాణివాయడనది ముగ్గురుని నియోజించినందులకు ఆసభ్యుల రాంధ్ర నభివందింతులై గత 26 తేదీ కనివారము మైలాపూరు జాతీయ బాలికా పాఠశాలలో ఈసంఘమునకు సోపధ జరిగెను. ఆసభకు 200 లు నైగాస్త్రీలు వచ్చిరి. చెంగల్పట్టు కలెక్టరు గెలెటిగారి భ్యా యధ్యక్షత వహించెను. అభ్యర్థురాలు ఉపన్యసించుచు స్త్రీలు నియోజించబడకుండ ఎన్నుకొనబడినవేబాగుగ నుండునని చెప్పెను. స్త్రీలకునియోజనాధికారము ఇంకను లేకున్నందులకు వారుగగిరి. నైవాపేటమునిసిపాలిటికి ఆస్త్రీలందరిని కలెక్టరుగారు నియోజించియీ స్త్రీలసంఘమును గౌరవించిరినియు అభ్యర్థురాలు చెప్పిరి. పిమ్మట దాక్టర అనిరి నెంట్లు స్త్రీలకు పరిపాలకాక్తి పాస్కాభ్య జేతములో నేగాక భారతదేశమునందుగలయితములాలమునండియుండెనని చెప్పి కార్పొరేషనుకు ప్రధమవర్గాయము స్త్రీ సభ్యురాలును నియోజించినందులకు మంత్రిని అభివందించెదను. మరికొందరస్త్రీలు ఉపన్యసించిన పిమ్మట మువ్వకస్త్రీకౌన్సిలర్లను తమృభివందించినందులకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి. ఫలహారములు మున్నగునవి జరిగినపిమ్మట భాషాపటము తీసికొనిరి. సభ అంతటితో ముగిసెను.

గా. క్రినివాసకాస్త్రీగారు డిసెంబరు 26 తేదీన అగ్రాకరదెంచిరి.

వర్తమానము

మంగళూరునకు 500 మైళ్లదూరమున ఈపాడు చనుచున్నది. వాతవ్యధిగత చనుచున్నది. వర్ష మున్నోటకు పాధాగముగ కలిగెను. మద్రాసున కాగ్నయముగ వర్షము విశేషముగ కలిగెను. మద్రాసున కాగ్నయమున వర్షములు కల్గరచ్చును.

తిరువంతపురమున ప్రపంచమున కుపా సుదర్శనింపరచ్చును. ఇంత గొప్పకుపా నిదివర కెప్పుడును లేకదట. ఉద్ధారతప్పకుములును కుంభరర్షమును అమితవత్వము కలుగ జేయవచ్చును.

లాసేను సమావేశము

ఇంకను ఎక్కువప్రతినిధులు వచ్చుట

ప్రతినిధులసంఖ్య ఇంకను హెచ్చుచునే యున్నది. జెనెరాలియూనుబాద సభలో జేరుట కంగీకరించవలెనని చెబుగాకు కోరిరి హోంసు, కలపైకు సిరియా ఆర్మినియా ప్రతినిధులవచ్చిరి. జియోజమును ఎత్తివేయవలెననియు వలపై బానును ఆర్మినియ కి తుగతెననియు నికయోపలపైయ సంతతిఖును. గోరి లాసేనుసభలో చదురుగవచ్చు గూర్చి చర్చ జరుగలేదు. చదురుగవలకు బంధించిన ముఖ్యులకు ప్రతినిధు లేరవలె లాసేనునగరగాని అనుట్లుట ప్రక్కనగాని ఎవ్వరునులేరు.

పాకాను త్యాగంకో సామ్యును వాచుకొన్నవారికి 1923 లో పాకు 1 కి 5 పిల్లలకుంట్ల పాకాను కొంతసామ్యు సప్తమును పూర్తిజేయుట కిచ్చెదరు.

పార్లమెంటులో నివిజునర్మిను నిమిత్తము 7844000 పానులకు అంచనాలను ప్రదేశపెట్టిరి. ఇందులో వాకామంత్రిగ్రహువారికి 5966000 పానులు ఇచ్చవలెను.

బెజవాడ మ్యూనిసిపలు ఛేయిర్మను

డాక్టరు రామచంద్రరావుగారిని ఎన్నుకొనుట

దినపటా పెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు నాలుగు
 వత్సరములనుండి బెజవాడలో మ్యూనిసిపల ఛైర్మన్లుగా
 నుండిరి. వీరి పరిపాలనము ప్రజాసహాయముగా నుండెనునన
 ప్రజానాయకుడగు ఆయ్యచేతన కార్యేత్వరావు గారు
 ప్రజల హక్కుల కొరకు ఎదిరించగా
 హనుమంత రావుగారు బహుప్రయత్నములించి కార్యేత్వ
 రావుగారిని కార్యాగ్రహణకు పంపించగలిగిరి. ప్రజల కాగ్ర
 హుచక్రికమైనది. సంఘసభ్యుల ఎన్నికలు జరిగినవి. ప్రజల కక్ష
 ముహురే సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. గాని అధ్యక్షుని
 ఎన్నుకొనుటకు క్రొత్తసభ్యుల సమావేశమును ఏర్పఱుపక పైక్తు
 యాసములకుట హనుమంత రావు గారు తన పదవిని
 పట్టుకొని పాతులాడుచుండిరి. అందువ
 లన పత్రికలలోను సంఘసభలలోను చాలించోకము జరిగినది.
 అందు వలన విధిలేక చివరకు డిశంబరు నెల 2 వ తేదీన ఎన్నికల
 సభను హనుమంత రావుగారు జరిపిరి. ఆసభలో జన్మస్థానము
 వారు మున్నగు తీవ్రవాదజట్టులు ఆధిపత్యుండిరి. 2 వ తేదీ కనిపా
 రమునాడు సాయంకాలము 5-30 కు మ్యూనిసిపల కార్యాలయ
 లన అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుగునని తెలియుటచే వేలకొలది
 పౌరులు కార్యాలయము చేరితమోగిరి. హనుమంత
 రావుగారికి జరల అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనునట్లు చేయుటకు
 వారునా కారిత్యమువారును సర్వకత్తల వినియోగించిరి. సభ్యు
 లకు పెట్టుకుండిచే నీశాస్త్రులు చేయించిరి. హనుమంతరావు
 గారి కనుకూలముగా ఓట్లను సంపాదించుటకు ప్రభుత్వోన్యో
 గులను కించెను శిశ్యుగ్రులునుగూడ సరిక నిద్రాహరములు లే
 వుండ చాల జనిచేసిరి. సభా సమయమునకు హనుమంతరావు
 గారు నుగురుకు హంతు ఆప్పల స్వామి గారును
 విన్నుకొట నరసింహంగారును కలసి సభకు వచ్చిరి. వారుముగ్గు
 రును కొంతసేపు ఏకాంతముగ ముచ్చటించుకొనిరి. చాల అధిమ
 రభావముతో నుండిరి. నేనుగూడ అధ్యక్షునిగా నుటచిగాన విన్న
 కొట నరసింహంగారికి తాత్కాలికముగ అధ్యక్ష కాధికారమునొ
 నంగిలినని హనుమంతరావుగారు చెప్పిరి. హనుమంతరావుగారు
 ను ఆప్పలస్వామిగారును పిమ్మట సభనుండి వెలిపిపోయిరి. హ
 నుమంతరావుగారికి 9 ఓట్లను డాక్టరు రామచంద్రరావుగారికి
 18 ఓట్లను వచ్చినవి. ఈసంగతి తెలిపానులూ చెప్పగా యిం
 టికద్ర పండుకొనియున్న హనుమంతరావుగారు మరల సభకు
 వచ్చి ఓట్లను స్వయముగా లెక్కపెట్టుకొనిరి. అందులకు కట్ట
 మంచి కొకందరడ్డిగారు హనుమంతరావుగారిని ఖరీదాసముచేసిరి.
 కానిలరుల మధ్య డాక్టరు రామచంద్రరావు గారు
 తెల్లనిఖడ్గ దుబట్టలనుధరించి ఎట్టి ఆతుతయు
 ను ఉద్దేశమున లేకుండ కాంటముగా మార్చునియుండిరి. ఆయన
 భగ్నీతను చదువుచు గతుడై ఆటకవచ్చిరి. ఆయన వైర్లపును,
 ఆగ్లతేకమున కేగి ఆచట ఎం. ఏ. ఎం. డి. కరితుల నిచ్చెను.
 ఆయనకు బాంధికముక్తికొనిచుమైన లేమ చాల విషయముకలవారు.
 బెజవాడ పౌరులకందరికిని ఆయనపట్ల నత్యధికమగు గౌరవము
 కలదు. ఆయన బెజవాడయండల కాంగ్రెసుసంఘమున కధ్యక్షు
 డు. ఈయన రికచెండు కానను ఆనంతంగా కుమారుడు. వీరికి
 ఆనుకూలముగా 18 మంది సభ్యులు ఓట్లనిచ్చుటచే రామచంద్ర
 రావుగారి అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించబడినను,
 ఈవార్త తెలియగానే వెలువలనున్న వేలకొలది ప్రజలు అధి
 కానందభరితులై హర్షధ్వజలు గాంచిరి ఈరీతిగా రామచం
 ద్రరావుగారు ఎన్నుకొనబడినందులకు వేలకొలది
 ప్రజలిట్టతృప్తికనుగ్గు హర్షమున వెల్లడించుటకలననే హనుమంత
 రావుగారు ప్రజాసర్వాగ్రహణకు దూరమైరిని స్పష్టమైనది. ఇది
 వరకు అసహాయవారులు మాత్రమే తనకు ప్రతికూలముగా
 నున్నాని హనుమంత రావుగారు తలచుచుండిరి గాని 2 వ తేదీన
 వేలకొలది ప్రజలిట్లు హర్షమున వెల్లడించుటచే పాటుబదరు
 గూడ ప్రతికూలముగానే యున్నారని ఆయన గ్రహించి యుం
 దురు. ఈసంగతిని లోకము వెల్లుగవర్తెమంటు ముత్రినాడ
 బాగుగా గ్రహించెదను. ఇకమీదను రామచంద్రరావుగారి
 పేరును గెడుము ప్రకటించబడి యున్నది. ఈలోగా
 హనుమంతరావుగారు చిత్రచర్యల నేమైన జరిగింప వచ్చును
 గాన దొరతనమువారు యానిషయములను బాగుగా గుర్తింప
 దగునని స్వకీయ నిత్యం బెజవాడనుండి మాకు వ్రాసెను.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ
సె నే టు న భ

రాజకోయోద్యమములవల్ల వరుంబడి తగ్గినది

కలకత్తా, దిసబరు 8:- కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున
సెనేటుసభవారు సేటిసాయంకాలము దీర్ఘగమవేళమున తామను
సెప్టెంబరు మాసమున నియోజించినవిచారణ సంఘమును నివేదిక ప్రే
రచుచుజరిపిరి. జాత్రేమాఁమున అకాలమెంటు జనరలుగాగు, “కల
కత్తా విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థికదశ చాల ననుభృష్టిగ్రహి
తున్నదని” వ్రాసిన వ్రాతల హాథార్థము విచారించుటకే యీ
విచారణ సంఘము నేర్పడి యుండెను. జాత్రేమాఁమున తామను
సభవారు 2½ వేల రూపాయలు సహాయధనముగ విశ్వవిద్యాల
యమున కొంత ధనముని తీర్మానించి యుండి నియు, కొన్ని
వరతుల కొప్పుకొనిననే ఆధున మిహ్యకలమునియు, శిష్య
యార్థికదశ బాగుపడి ఉద్యోగస్థుల వేతనములు బాకీలేక
యిచ్చుకొనుట ధ్యేయమున గారణమైన యే ప్రయత్నములు
గాని జేయగూడదనియు ఆకాలమెంటు జనరలుగా రి
లేఖించు తెలుపుబడియుండెను. విచారణ
సంఘమువారు చక్కగ విచారించి, గత
వత్సరము రాజకీయందోళనముచేత విద్యార్థులు కళాశాలకు
రావన్నందున జీతముల కనమానము తగ్గిననియు, కలకత్తా
విశ్వవిద్యాలయ పాలనాదరణము లాననే విశ్వవిద్యాలయ
ములు కొన్ని స్థాపింపబడినందున నాదాయము తగ్గిననియు,
సంగ్రామ సంవత్సరములన సమూహిటీ ఖాండ్లు
వెలతగ్గించున చాలవచ్చును నచ్చెననియు తెలియజేసిరి. “అసం
తృప్తికరముగ ఆర్థిక పరిపాలనము చేత సేనితక్కులు కలిగినను
ప్రభుత్వమువారు మోపిన యపనిందగరియైనదనుటకే కారణముల
కంటేవార కనుగొన చాలక పోయిరి. ఈకష్టములు ముందున
చ్చున కొంతవరకు తెలిసియు యనేకతూములు సేనేటువారు
ప్రభుత్వ భాగాగ భనసహాయము మోచ్చుచేయవలయు నని
నేనుకొనిరి. అన్నిపములనెల్ల వరుసగ ప్రత్యమువారు నెడజెవిని
జైరి.

ప్రస్తుత విశ్వవిద్యాలయార్థిజడనే కాక అందుకొని, ఇన్ కార్పొరేషను చట్టమునకు, విశ్వవిద్యాలయ చట్టములకు గూడ విరుద్ధముగా విశ్వవిద్యాలయము లేమి స్వాధీన పటమైన ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారా ఏమి అను యనుచు మూలకు ప్రభుత్వమువారికిని ఆస్పద మగుచున్న విశ్వవిద్యాలయపాఠశాలల జాబితా పనిచేయుచున్న నవ్య కము లేకపోయిన, అసానకూలము లగు మరతులమోపి సహాయ ధనము నొసగుటకంటె, సహాయము చేయక యూరకుండుటయే యుత్తమ మైనదని. ప్రభుత్వమువారి మరతుల కొప్పునొడు అసంతృప్తికిరమగు కార్య మొకటియేగాక, విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనము అసాధ్యము గూడనగును" అని సంఘమువారిది ప్రాయ పడిరి.

శ్రీయతః పి. సి. శేగారు సంఘనితేదిక నామోదించవల
యునని యాపహించుచు మనమిషరతులకు సమ్మతించుట కం
టె విశ్వవిద్యాలయపుతపాలులు మూయుట (శేమస్కరమని తెలి
పిరి. అట్టిగౌరవముగల యే సభవారు గాని యిషరతులకొడంబడ
గూడదనచు పలువురు తీర్మానమున కనుకూలముగ ప్రసంగిం
చిరి. డాక్టరు చునీలాల్ బోసుగారు తీర్మానమునకు ప్రతిహా
లముగ నుపన్వసించుచు విచారణ సంఘమువారు విశ్వవిద్యా
లయములకును ప్రభుత్వమువారికి పరస్పరసంబంధము తెట్టివో
తెలుపబాలక పోయిరినుడిచిరి. డాక్టరు జార్జి హాన్లెయిగారు
తాము తీర్మానమును ఆక్షేపణ పూర్వక
ముగ నామోదింపవలయుననితలంచి యుంటిమని
యు, అజోచించిన తొలది స్వపరిపాలనముల విశ్వవిద్యాలయ
మునకు ప్రమాదకరమగు ఖాతము ఆవరతులలో నుండినవిలో
చినవనియు తెలియజేసిరి. తరువాత ఆరుతొమ్మ ముఖర్జీగారు
తీర్మానము నెనించి యిట్లుచెప్పిరి:— నేను విశ్వవిద్యాలయ
సభ్యుడుగా నున్నదిక సంవత్సరములలో నెట్టి విషయై సంఘించి
యుండలేదు. అకాంతెంటు జనరలుగారిలేఖపై నాధారపడి,
సెనేటువారియభిప్రాయము కనుగొనక ప్రభుత్వమువారు యెట్టి
తప్పు తీర్మానముల గావించుటయధ్యక్షులు మరయొక కద్యుర్దవేష
యమున ప్రభుత్వమువారు గావించిన తీర్మానములును సెనేటు
పై విధించినవారటను అట్టిగౌరవముగల, యే సంగతులగు
నామోదించబాలరు. మన విశ్వవిద్యాలయమున కెట్టిదో సంఘించి
చినో నూత్నముగ తెలిపెద. నాతోకత్తెవుంధనమును బిక్కెగన
పానిసత్వము సంకటమగుచున్నది. ధనమును పరిరక్షించు
వాడనుగాను, కృషియునేని తగ్గించెదము. మాయదాయము నను
సరించి తగినశతవ్యయపటమదము. ధనము లేకున్న నేనాధురేని

పనుచును. బంగారాడేశమున - యింటికికి భిక్షుమేని యొత్తి విశ్వవిద్యాలయము పోషింతును. తమ స్వాతంత్ర్య సంరక్షణార్థము పోవు గ్రామయేలు ప్రభులగు నుపవాసపడుదనియే వేడింపిండును. మీ తల్లివ్యాధి శాస్త్రములు దైవములేదని బోధించియుండిన ఇప్పుడేని యున్నవాడని ననుచు, ఆతప్పుఅతి ప్రాయమాను నిద్దుకొనుచు, ఉన్నతవిద్య తెంగాలున నిర్మూలించి ఒడవలయునని యాశ్చర్యమగుచిన, ఆతని కోరిక గొనసాగనిండు! ఆయన పరమాత్మునివై గావు నిశ్చలమైన విశ్వాసము గలడు. ఉచితలేనిది అవరించి, విశ్వవిద్యాలయసభ్యుల గౌరవము నిల్పుచు ధర్మములుగ నుండుడు”.

వీరేశలింగ సామంతరము తీర్మానమును ఓట్టుకు పెట్టగా,
అధిక సంఖ్యాపూరితే నామోదించుచెను.

వాతావరణ నిర్మితి

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ద్వారా 4-వ సోమవారము.

అంశము	అక్టోబరు 1954	నవంబరు 1954	డిసెంబరు 1954	జనవరి 1955	ఫిబ్రవరి 1955
అక్టోబరు 1954
నవంబరు 1954
డిసెంబరు 1954
జనవరి 1955	82.0	61.1	...	4.18	7.72
ఫిబ్రవరి 1955	76.7	45.8	...	6.68	1.83
మార్చి 1955	81.4	66.2	...	11.41	1.72
ఏప్రిల్ 1955	80.4	66.0	...	12.7	0.23
మే 1955	28.05	14.57
జూన్ 1955	86.0	64.1	...	9.89	2.16
జూలై 1955	87.7	60.5	...	8.60	0.73
ఆగస్టు 1955	86.9	61.9	...	11.96	5.85
సెప్టెంబరు 1955	85.8	60.6	...	10.07	4.77
అక్టోబరు 1955	92.5	64.6	...	16.97	8.86
నవంబరు 1955	82.6	67.1	...	29.64	10.94
డిసెంబరు 1955	81.9	67.6	...	50.87	24.97
జనవరి 1956	81.6	68.8	...	40.74	14.64
ఫిబ్రవరి 1956	81.0	68.6	...	21.50	8.81
మార్చి 1956	86.6	66.8	...	27.17	16.69
ఏప్రిల్ 1956	83.5	68.0	...	16.14	4.92
మే 1956	85.5	69.1	...	24.00	11.81
జూన్ 1956	80.1	71.5	...	22.85	6.42
జూలై 1956	82.8	69.2	...	15.84	8.10
ఆగస్టు 1956	85.6	71.2	...	25.23	12.02
సెప్టెంబరు 1956
అక్టోబరు 1956	0.02	28.4	13.28
నవంబరు 1956	84.0	74.8	...	31.16	13.53
డిసెంబరు 1956	88.7	74.8	...	22.29	2.42
జనవరి 1957	87.8	76.8	...	12.98	2.82
ఫిబ్రవరి 1957	88.1	74.6	...	7.17	3.28
మార్చి 1957	81.3	56.6	...	17.86	8.45
ఏప్రిల్ 1957	80.6	57.9	...	12.42	2.52
మే 1957	7.4	59.2	...	9.37	2.81
జూన్ 1957	85.8	64.1	...	7.09	3.26
జూలై 1957	84.5	57.2	...	3.67	0.27
ఆగస్టు 1957	87.7	68.7	...	5.96	1.40
సెప్టెంబరు 1957	93.4	69.1	...	2.81	...
అక్టోబరు 1957	98.7	72.1	...	0.61	1.58
నవంబరు 1957	87.5	58.5	...	2.51	...
డిసెంబరు 1957
జనవరి 1958
ఫిబ్రవరి 1958
మార్చి 1958
ఏప్రిల్ 1958	68.5	46.2	...	20.83	6.76
మే 1958
జూన్ 1958
జూలై 1958
ఆగస్టు 1958
సెప్టెంబరు 1958
అక్టోబరు 1958
నవంబరు 1958
డిసెంబరు 1958
జనవరి 1959
ఫిబ్రవరి 1959
మార్చి 1959
ఏప్రిల్ 1959
మే 1959
జూన్ 1959
జూలై 1959
ఆగస్టు 1959
సెప్టెంబరు 1959
అక్టోబరు 1959
నవంబరు 1959
డిసెంబరు 1959
జనవరి 1960
ఫిబ్రవరి 1960
మార్చి 1960
ఏప్రిల్ 1960
మే 1960
జూన్ 1960
జూలై 1960
ఆగస్టు 1960
సెప్టెంబరు 1960
అక్టోబరు 1960
నవంబరు 1960
డిసెంబరు 1960

అకశము చాలవరకు నివృత్తముగ నే యున్నది అర్ధిక
మే తమమీద మామూలుగ నే యున్నది.

వాతావరణస్థితిలో మార్పులును మూలకాల తేవులును

వారావరణం కృష్ణాదు.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

నవంబరు, 30:— 28 తేదీ కుక్కురముగాడు మనీ చులన్సిటియందును మహమ్మదీయులు తేరి నూతనముగ నిలుపుబడిన కలిఫా గారగు జీ అబ్దుల్ ఖాదీరుఖాన్ గారి నామముతో ఖుర్బా చదివెరి. ఎల్లరును చాచిని తమగురువులుగా పంకి కరించెరి.

జిల్లా కార్యదాసుగారి

27 తేదీ ఉదయము నెల్లూరుజిల్లా కార్యదాసు సంఘ సమావేశము జరిగెను. అందు కార్యదాసు కంపలకిన ప్రతినిధుల నెన్నుకొనిరి. ఇంకను చెందుప్రాసములు భారీగానున్నవి. కార్యదాసు వెళ్లకలచింపింట్లను దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

ప్రీతిలక- అల్లూరు

22 తేదీ రాత్రి అల్లూరుగ్రామమున నొక శ్రీమణిని యేర్పాటుచేసిరి. శ్రీమతులు పొణ ౧ కనకమ్మ, ఉమ్మమ్మ, కామమ్మ పాటూరు చాలగర్వతప్పగార్లును మఱి షుమారు ౪౦౦ శ్రీమతులు సమావేశయిరి. దేశపరిస్థితుల గూర్చియు, ఖర్చు ప్రామాణ్యతను గూర్చియు, శ్రీలంక ద్రవ్యము గూర్చియు కొందఱు శ్రీమతులు గంభీరపద్యాలు లాసగిరి.

పల్లకిమిడి

(ఒక విలేఖరి నుండి)

“శ్రీకృష్ణలింగ (గంధాలయము)”లో నవంబరు 26 తేదీ ఆదివారము 4 గంటలకు సంగీతసభ జరిగినది. అందు ముఖ్య శ్రీ చిలుకూరు బుచ్చన్న పంతులుగారు క్షమపీఠాగానముచే సభ్యుల నానందపరచుటగా నొనర్చిరి.

27 తేదీ సోమవారము రాత్రి 8 గంటలకు ముఖ్య శ్రీ గురుగారి కేంకల సీతాపతి పంతులు బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు “ఆంధ్రనాటకముల” గూర్చి వ్యాసమును గంధాలయములో జదివెరి. అందు ప్రస్తుత మాంధ్రభాషలో నున్న నాటకములలో గలలో మజలను, ప్రవర్తనమునకు తుపయోగపడు నాటకములే ప్రకారముగ నుండవలయునో వరదము పద్యముపాటు యోగ్యములయ్యెనుండవలయునో ఏయేధములయ్యెనుండవలయునో మొదలగు నవ్యాశ్రయముగా చర్చించెరి.

ఆక్టోబరు మాసము కంపెనీనా రీప్రొటెక్షను నీలియదుస్థా క్షేత్రము స్థాపించి చానుకొంగారు 37 సం॥లు జీవించి 28 తేదీ రాత్రి 7-15 గంటల మధ్యపాలిరి. కంపెనీవారు ప్యాక్షన్లను దీసివేసినది మొదలు నేటివరకు పల్లకిమిడి సంస్థానములో నెలకు గు 500 లు జీతమును బుచ్చుకొనుచు ఆసటుగా జనితే యునుండిరి. మనూ రొక పంపత్నీయమును దాక్షిణ్య జప్తిలోపము సంభవించినది. 29 తేదీ రాత్రి 8-15 గంటల కేవలము భూస్వామిత్వముగావించిరి. సంస్థానోద్యోగిగ్లకు లండనును గ్రామములలో జడ్జి యొకరు ౧౦౦ మద్యపులను విక్రయము చేసెనుతో గుండ త్యక్తమును వంతును జేర్చెరి.

బెజవాడ గవర్నరుపేట కార్మికసంఘము

30-11-22 తేదీ సాయంత్రము ౫-౩. ఘంటలకు శ్రీ బెజవాడ య్యునివర్ట్ సంఘమువారు పేదల కొనసగ సలహానందు శ్రీ సంఘభవనస్థానము సమయమునందు, ముఖ్య శ్రీ రామకృష్ణమోహన్, కట్టచూచి కొలంబైరెడ్డి బి. యే గారిచే పుకారించిరి నేతలబడినది. మా సంఘభవనము అభిమానులు షుమారు అయిదువందలమంది పుకారించుచు మననోద్యమముతో జనులుగేరి గోవిందనాథు కంక్షేర్తములు గావించిరి. శ్రీ రామకృష్ణమోహన్, సి. కె. రెడ్డిగారికి, కార్మిక కార్మికులకై కలసిక బోధకు గావించిరి. నిరసించుటకు యింద్దు లేక నిలువ నీడలేక బాధపడుచున్న మా కార్మిక సంఘమునకు యింద్దుకు ఫలమిచ్చి నిలువనీడ కలగజేసిన శ్రీ బెజవాడ య్యునివర్ట్ సంఘమువారికి ఆయుధారోగ్యాభివృద్ధిని నొసంగు గాకయును శ్రీ భగవంతుని అశేకవిధములుగా వేడుచున్నాము.

గవర్నరుపేట కార్మికసంఘము,

కె.కె.సి.

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయ విలేఖరి)

తేజభట్ల విడుదల

క్యాబి పంచాయతీ కేసులో 3 నెలలు కఠివశిక్ష నిధించబడి రాజమహేంద్రవరం జైలులో నుంచబడిన శ్రీమతులు నామన బొడన్న, సత్యవతికామ రామగోపాలకృష్ణంరాజు, వత్సవాయి శోభాద్రాదీరాజుగార్లు నేడు విడుదల యైరి. ఈ యుగ్గురును క్యాబి పంచాయతీ కోర్టు పంచాయతీవార్లు నామన బొడన్నగారు తేజభట్ల మునసులగానుండి ప్రభుత్వమునకు తమ యుద్ధోగ్యమునకురాజీనామానిచ్చి అసహాయోద్యమక్యాబి కై ప్రశంసార్హులగు కృషిచేసిరి. వారు రాజోలుతాలూకా కార్యదాసు సంఘాధ్యక్షులు. క్యాబి పంచాయతీకోర్టు అధ్యక్షులు. కార్యదర్శియును శ్రీమతులు పెన్సెల్వన్ శివరామరాజు, విన్ను బొట వెంకటరత్నంగార్లు గు 4 మాసములు కేతు విధించుటవలన వారు జనవరి 3, 1923 తేదీన విడుదల యగుదురు.

జైలు పరిస్థితులు

రాజమహేంద్ర వరంజైలులో అసహాయవాదమైదులలో సంపూర్ణయోగ్యతను కలదనియు, అసహాయవాద బ్రాహ్మణ తరతైదులకు ప్రత్యేక భోజనకళి లేదనియు, అసహాయవాదుల సంపర్కమువల్ల మామూలు మైదులయెడ వార్తలుయెక్కువగా కలిగి న్యము జూపుచుండుట లేదనియు శ్రీబొప్పగారు నెలవిచ్చిరి. బుటసు సాంబయ్యార్, కేశవరత్న కామరాజుగార్లు 21 వ తేదీన విడుదల యగుదురు.

స్వాగతము

బొడన్న ప్రభుత్వమును స్వాగత మొసంగుటకు శ్రీయుతులు పొలకోడేటి ఉదయమూర్తి, సోతాపూరద నరసింహంగార్లు మున్నగువారి జైలును సమీపించిరి. బొడన్నగారిచే స్థాపించబడిన తేజభట్ల జాతీయవిద్యాలయ విద్యార్థులు జాతీయగీతముల పాడి జాగ్రత్తగావచ్చిరి. క్యాబి, తేజభట్ల మున్నగు గ్రామములనుండి కలుపుకొని వచ్చేసి వారిని సన్మానించిరి.

గంధాలయోద్యమము

గౌతమీ గంధాలయము పక్షమున పండిత ఆర్. అంకరాశ్రమిగారు గంధాలయములు వాని నిర్మాణము అననిమమునను గూర్చి యుపన్యసించిరి జిల్లాజడ్జియను శ్రీత్యాగరాజయ్యగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ప్రాశస్త్యము లయ్యునిరమగుటచే వానిలోని జ్ఞానమెంతవరకు లభించుటలేదో వారు చెప్పి ఈయముఖ్యత విశదమును సంపాదించు నాశక్యతను నిరూపించిరి.

వావిలకొలను సుబ్బరాయురచితి

ఆంధ్ర గ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకిరామాయణము:—యూడవకూర్పు, లఘుటీ కావహితము, ప్రథమసంపుటము, నెలకు 4 లు శ్రీకృష్ణలీలామృతము:—ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి రామాయణముంటే యుద్ధగీర్ణము. నానాపుకాణోక్త స్మృతచరిత్రము, సమగ్రము, భగవద్గీత, ఉద్ధగీతలోనగునవియు, శ్రీకృష్ణ లీలకు దృష్టాంతమును గలవు. 3 సంపుటములు. ప్రథమసంపుటము 1-12-0, ద్వితీయము 2-4-0, తృతీయము 2-0-0. శ్రీకృష్ణవతారతత్వము:—375 పుటలు గలది నెలకు 2-4-0, ఈ 2, 3, గ్రంథములను ఏకకాలమున గౌరవానికి గూ 6-12-0 మాత్రమే. బమ్మెర పోతనరత్నములు:—నెలకు 0-14-0. బంటిమట్ట కళువీరకళకము 0-4-0 శ్రీరామజయమందిరము, తిరువళ్ళిక్కేణి, మదరాసు.

క్యాలెండరు 1923

అ 3+2 నైజన ఆర్డువేపరుమీద 90 నుండి దేశనాయకులు, మధ్యభారత మూల కిరీటుము ధరించినట్లు అందమయిన ౪౦ గులతొముద్రించబడినవి. కాపీ 1కి 0-12-0 వర్తకులకు, యేజంటకు మంచికమీషను యిచ్చెదము. వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 434 స్వదేశీస్టార్సు 32 చై నాబజారు, మద్రాసు.

దేవబందు ఖిలాఫతు సంఘాధ్యక్షుడు

ఎన్నికలు మరల జరుగవలెను

చార్జ్ డివిజను గురిగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుట ఆక్రమమని ఆజేపించినవారు మరల ఎన్నికలు జరుగవలెనని పట్టుబట్టుచున్నారు. ఇంతవరకు సమాధాన ప్రయత్నములు శఫలము కాలేదు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ

బాడిచెట్టిలో 10-12-22 తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు జరగను.

ఆంశములు:—(1) గయా కార్యదాసుకు ప్రతిభుజు యెన్నుకొనుట (2) ఖిద్మత్ నిర్మాణము, ఆస్పత్రికానివాతముల నిమిత్తము కోరుచు పంపిన దరఖాస్తులు విచారించుట.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 4-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like rice, wheat, and oil.

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like cloth, sugar, and other goods.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like oil, ghee, and other food products.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like small goods, spices, and other daily necessities.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like iron, steel, and other metal goods.

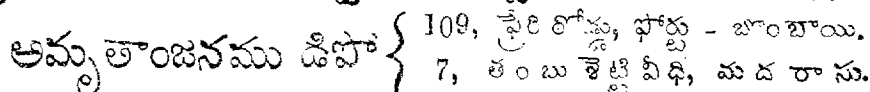
(6) తోహములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like tools, hardware, and other miscellaneous goods.

(7) రంగులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include items like dyes, pigments, and other color-related goods.

84, Armenian Street G. T. MADRAS.

అంధప్రతికా కార్యాలయము, తహిలాపెట్టె 212, మదరాసు

పంజాబీ

తంత్రీప్ర డన్:—పండిట్, మదరాసు.

పట్టుజువ్వలి వర్షము, చాక్, బెంగుళూ-మనిటి.

సం 144 పనసపాడి, బొంబాయి